

Economisch-Statistische Berichten

ALGEMEEN WEEKBLAD VOOR HANDEL, NIJVERHEID, FINANCIËN EN VERKEER
UITGAVE VAN HET INSTITUUT VOOR ECONOMISCHE GESCHRIFTEN

6^E JAARGANG

WOENSDAG 17 AUGUSTUS 1921

No. 294

INHOUD

	Blz.
WETTELIJKE REGELING VAN DE LUCHTVAART I door <i>Mej. Mr. J. F. Lycklama à Nijeholt</i>	693
Oost-Europeesche Economische Vraagstukken door <i>Dr. J. Strunz</i>	695
De verzwakking van de Arbeidswet door <i>O. L. Eschauzier</i>	697
Handelsarbitrage door <i>Mr. A. J. Versteegen</i>	698
Zilver in het Tweede kwartaal 1921	698
Londensche Correspondentie	699
Index-cijfers	700
AANTEKENINGEN:	
— New-York als internationale disconto-markt	701
Suikerproductie der wereld	702
MAANDCIJFERS:	
Postchèque en Girodienst	703
Giro-kantoor der Gemeente Amsterdam	703
STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN	703—709
Geldkoersen. Effectenbeurzen.	
Wisselkoersen. Goederenhandel.	
Bankstaten. Verkeerswezen.	

INSTITUUT

VOOR ECONOMISCHE GESCHRIFTEN

Algemeen Secretaris: *Mr. G. W. J. Bruins.*
Assistent-Redacteur voor het weekblad: *D. J. Wansink.*
Secretariaat: *Pieter de Hoogweg 122, Rotterdam.*
Aangeteekende stukken: *Bijkantoor Ruijsse Plaatweg 37.*
Telef. Nr. 3000. Telegr.adres: *Economisch Instituut.*
Postcheque en girorekening *Rotterdam No. 8408.*

Abonnementsprijs voor het weekblad franco p. p. in Nederland f 20,—. Buitenland en Koloniën f 25,— per jaar. Losse nummers 50 cents.

Leden en donateurs van het Instituut ontvangen het weekblad gratis.

De verdere publicaties van het Instituut uitgaande ontvangen de abonneés, leden en donateurs kosteloos, voor zoover daaromtrent niet anders wordt beslist.

Advertentiën f 0.50 per regel. Plaatsing bij abonnement volgens tarief. Administratie van abonnementen en advertenties: *Nijh & van Ditmar's Uitgevers-Maatschappij, Rotterdam, Amsterdam, 's-Gravenhage.*

15 AUGUSTUS.

De storting op de Indische leening was de oorzaak dat in het midden van de week geld weder zeer sterk gezocht werd. De prolongatie-notering liep op tot 4½ pCt. In privaat-disconto vonden geen omzetten plaats. Tegen het eind der week begon geld weder langzamerhand terug te vloeien en viel eenige ontspanning waar te nemen.

Op 22 dezer stelt de Minister van Financiën de gelegenheid open tot inschrijving op schatkistpapier voor een totaal bedrag van 60 millioen gulden.

Op de wisselmarkt was de stemming tamelijk onzeker; de koersen konden zich niet op het hooge peil staande houden en een algemeene teruggang viel te constateeren. In het bijzonder liep de daling van de Reichsmark in het oog, die sloot op 3,71, in verband met berichten over de politieke onderhandelingen, terwijl de nog steeds voortdurende valuta-aankopen voor Deutsche rekening mede hun invloed doen gevoelen.

In het midden der vorige week ontstond ook een buitengewone vraag voor Weenen, waarschijnlijk verband houdend met maatregelen, die de regeering wenschte te nemen ter beteugeling van de speculatie. De koers, die verbeterde tot 0,47, kon zich niet staande houden, en liep terug tot 0,38.

Ook voor uitbetaling Indië bestaat groote vraag.

LONDEN, 13 Aug. 1921.

Gedurende de afgelopen week was het zeer moeilijk geld te verkrijgen. Op Maandag was de schaarschte zoo groot, dat een beperkt bedrag door de Bank of England geleend werd tot 6 pCt. Hernieuwing van daggeld gewoonlijk 4 pCt., nieuw daggeld 4½ pCt., terwijl zevendaags-geld 4 pCt. bleef.

In de disconto-markt waren weinig zaken in wissels, alle noteringen waren vaster.

twecmaands-papier	4 ¹¹ / ₁₆	pCt.
drie- " "	4%	"
vier- " "	4%	"
zcs- " "	5 ¹ / ₁₆	"

WETTELIJKE REGELING VAN DE LUCHTVAART.

I.

Sedert 1911 is Nederland bezig een luchtvaartwet te maken. Het oorspronkelijke ontwerp droeg het kenmerk van zijn tijd, d.w.z. den begintijd der vliegerij en doet dan ook meer denken aan gevaarlijke vliegvertooningen dan aan een werkelijk luchtverkeer. Dit ontwerp heeft men na de schriftelijke gedachtenwisseling laten rusten tot het jaar 1919, toen de Regeering aan de Kamer een serie wijzigingen voorlegde die zij in verband met de veranderde omstandigheden noodzakelijk achtte. De Commissie van Rapporteurs vond de voorgestelde wijzigingen van zoo ingrijpenden aard, dat zij een nieuw afdeelingsonderzoek wenschelijk achtte. Na verschijning van het Voorloopig Verslag, vroeg de Regeering nog het oordeel der Staatscommissie in zake luchtvaart ontrent het ontwerp, zette zich daarna andermaal aan het wijzigen en diende bij Memorie van Antwoord op 28 April l.l. een nader gewijzigd ontwerp van wet in, ten aanzien waarvan de Commissie van Rapporteurs andermaal meende tot een nieuw afdeelingsonderzoek te moeten besluiten. Het lijkt dus nog zeer

de vraag of zelfs in dit jaar 1921, dus tien jaar na de indiening van het eerste ontwerp, een Nederlandsche Luchtvaartwet het Staatsblad zal bereiken.

Ook is in verband met het hernieuwde afdelings-onderzoek niet te zeggen, of dit het laatste gewijzigde ontwerp zal zijn.

Het loont intusschen de moeite wel, het ontwerp wat nader te bezien. Ontegenzeggelijk is het in die tien jaren belangrijk verbeterd. De wijzigingen van 1919 waren zeer onvoldoende; het kader van het oude ontwerp, een werkelijk voorloopige regeling, bleef nog te zeer behouden; tal van voorschriften, die bij een geregeld verkeer, dus in een wet als deze, die voornamelijk verkeersregeling moet wezen, onontbeerlijk zijn, ontbraken. In het nieuwste ontwerp zijn vele lacunen aangevuld, de algemeene opzet is werkelijk meer aangepast aan een toestand van geregeld luchtverkeer. Ook is nu in het ontwerp rekening gehouden met de bepalingen der Internationale Luchtvaartconventie¹⁾ waartoe Nederland nog wel niet is toegetreden, maar die, zooals uit de Memorie van Antwoord blijkt, toch volgens de Regeering algemeene beginselen bevat die zeker algemeen aanvaard zullen worden. Met name zijn in dit verband ingevoegd nieuwe bepalingen welke dienen tot vaststelling van de identiteit van het luchtvaartuig, omtrent inschrijving in een luchtvaartregister, toekenning van de Nederlandsche nationaliteit, eenige controle over de aan boord mede te voeren en steeds op eerste aanvraag te toonen papieren. Verder de eisch, dat het luchtvaartuig op luchtwaardigheid onderzocht moet worden en dat dus in het algemeen niet alleen de bemanning maar ook het luchtvaartuig zelf een bewijs van geschiktheid moet bezitten, en de bepaling, dat er speciale landingsterreinen voor het internationale verkeer zullen worden aangewezen.

Geen regeling is getroffen in verband met de bevoegdheid, die de Conventie geeft, om bepaalde luchtroutes aan te wijzen en bepaalde grensgedeelten, waarboven de grens uitsluitend mag worden overvlogen. Als douanemaatregel kunnen zulke voorschriften toch wel waarde hebben en ook als veiligheidsmaatregel, om noodlandingen zooveel mogelijk te voorkomen buiten noodlandingsterreinen, van welke men er natuurlijk niet meer dan strikt noodzakelijk zal aanleggen en dan dus allereerst volgens bepaalde routes.

Evenmin zijn de bepalingen betreffende het medevoeren van draadloze-telegrafietoestellen overgenomen. De Conventie stipuleert het medevoeren als eisch voor luchtvaartuigen van eenige grootte, die voor het publieke verkeer gebruikt worden. Er blijkt niet, waarom deze eisch niet in het ontwerp is overgenomen; belangrijk is hij zeker. Wellicht heeft men opgezien tegen de hooze kosten, die men den luchtvaarder zoodoende zou opleggen. Wanneer Nederland tot de Conventie toetreedt, zal het er echter toch toe moeten komen. Verder is onvoldoende rekening gehouden met de Conventiebepaling, dat de Staten de bewijzen van geschiktheid en luchtwaardigheid over en weer zullen erkennen. In het ontwerp (art. 7) staat n.l. dat de Minister zulke bewijzen erkennen kan, m.a.w. hij kan het ook weigeren. Dit zal in zijn algemeenheid niet meer juist zijn, zoodra Nederland toegetreden is, want dan zullen onderdanen van mede-contracteerende Staten erkenning kunnen eischen. Ook de bijbehorende bepaling, dat de Minister de erkenning ten allen tijde kan intrekken is dan niet meer houdbaar tegenover luchtvaarders van een der overige verdragsstaten.

Ook niet in overeenstemming met de Conventie is het, om een wet te maken voor enkel luchtschepen en vliegtuigen. De Conventie geldt algemeen voor „aëro-nef”, „aircraft” welke woorden volgens art. 1 van de bijlage D, niet alleen vliegtuigen en luchtschepen omvat, maar „all balloons, whether fixed or free, kites, airships and flying machines”.

¹⁾ [Zie pgn. 1025, 1054 en 1106 van den jaargang 1919. — Red.]

Het verzamelwoord luchtvaartuig kunnen wij dus met het oog op de Conventie als algemeenen term niet missen en ook zullen wij niet buiten een regeling voor niet-bestuurbare luchtvaartuigen kunnen. Luchtvaartwetten van beperkte strekking zijn ook trouwens in het buitenland ongebruikelijk. Is het dan praktisch voor Nederland nu aan te komen met zulk een soort wet en nog wel onder uitdrukkelijke invoering van het woord luchtvaartuig als term van beperkte strekking? Het komt ons voor, dat het antwoord hierop moeilijk anders dan neen kan luiden. Het spreekt vanzelf, dat vrije ballons zich niet aan alle voorschriften kunnen houden, en dat in het algemeen de wet eerst noodzakelijk is met het oog op de bestuurbare luchtvaartuigen, maar als er eenmaal voorschriften — voor het meerendeel veiligheidsvoorschriften — zijn, is er geen reden de ballons er buiten te laten, voor zoover zij zich er aan kunnen houden. Dit klemt te meer, omdat toch juist het opkomende luchtverkeer met bestuurbare machines een nieuwen toestand schept, waarin de vrije ballons hinderlijk kunnen zijn. Het lijkt volkomen voldoende, in de algemeene wet de bevoegdheid tot het stellen van bijzondere, afwijkende regelingen voor niet-bestuurbare luchtvaartuigen voor te behouden; men behoeft dan ook niet zooals nu, te spreken van „luchtvaart met vrije ballons” naast „luchtvaart met luchtvaartuigen”, terwijl dan ook de terminologische tegenstrijdigheid vermeden is, die wij thans in het ontwerp vinden, waar luchtvaart in algemeenen en luchtvaartuigen in beperkten zin is gebruikt. Is het mogelijk in de uitdrukking „luchtvaart met luchtvaartuigen” iets anders te hooren dan een pleonasme?

Een concessie aan de Conventie, die naar het ons voorkomt te ver gaat, is de uit de Conventie overgenomen bepaling, dat een Nederlandsch nationaliteitsbewijs voor een luchtvaartuig slechts verkrijgbaar is, indien alle eigenaars Nederlanders zijn. Wij zouden er meer voor gevoelen, beperkte deelname van buitenlandsch kapitaal mogelijk te maken. Het geldt hier bovendien een principieele kwestie, aan de oplossing waarvan Nederland niet heeft medegewerkt en die, zooals wij reeds eerder in dit blad betoogden, ten nauwste samenhangt met de kwestie welke eischen men voor het toekennen van de Nederlandsche nationaliteit aan zeeschepen stelt. Het zou daarom aanbeveling verdienen, deze twee nationaliteitskwesties niet van elkaar gescheiden te houden. De thans voorgestelde eischen zijn geheel verschillend van die, welke voor schepen gelden. Vindt de Regeering dat dit onbelangrijk is, vergeleken bij het belang van internationale uniformiteit voor de luchtvaartnationaliteit, dan had zulks toch wel in de toelichting vermeld mogen zijn, want de ongelijkheid van eischen voor luchtvaartuigen en schepen is onlogisch, vooral ook met het oog op de watervliegtuigen, wier vaar capaciteit zeker op den duur wel verhoogd zal worden. Dat de schepenvoorwaarden te verouderd zijn om rekening mede te houden kan geen argument voor de afwijkende regeling zijn, want ten aanzien van de schepennationaliteit is herziening van de voorwaarden aanhangig in een wetsontwerp tot wijziging van het wetboek van Koophandel en het ontwerp Luchtvaartwet houdt ook met de nieuwe voorgestelde schepenvoorwaarden geen rekening. Dat de twee ontwerpen werkelijk geheel afgescheiden van elkaar gehouden zijn schijnt ook hieruit te mogen worden afgeleid, dat zij verschillende voorwaarden aangeven, waaronder een vennootschap als Nederlander, resp. als Nederlandsch beschouwd zal worden. Een incidenteele regeling van het Nederlandschap van vennootschappen is op zichzelf reeds niet wel te verdedigen, maar in ieder geval is het wenschelijk één vast criterium aan te nemen, niet twee of meer varierende naar gelang van het speciale geval, waarbij het te pas komt.

De voorgestelde voorwaarden in het Luchtvaart-

ontwerp zijn voorts ook onevenwichtig in zoover zij, waar het personen-eigenaars betreft, volledig Nederlandsch kapitaal eischen en daarentegen voor vennootschappen-eigenaars geen enkele beperking betreffende de aandelen inhouden. De bewoordingen van de Conventie laten dit verschil toe, maar toch schijnt de vraag gewettigd, of een dergelijke interpretatie, waardoor men de strenge bepaling eenvoudig kan omgaan door de oprichting van een vennootschap, geacht kan worden in den geest van de Conventie te zijn en zoo neen, of deze interpretatie dan door de samenstellers der Conventie aanvaard zal worden.

Aan de luchtvaartterreinen wijdt het ontwerp een lange paragraaf, houdende waarborgen eenerzijds, dat aan eventueele bezwaren tegen het gebruik van een bepaald stuk grond als luchtvaartterrein alle aandacht zal worden geschonken en anderzijds, dat voor sommige terreinen, b.v. particuliere luchthavens en tijdelijke terreinen voor wedstrijden en vertooningen de goedkeuring minder omslachtig en zelfs zoo noodig op zeer eenvoudige, vlugge wijze kan worden verkregen. De hierbij gemaakte onderscheiding in aangewezen en goedgekeurde terreinen is tamelijk willekeurig; de opzet van deze regeling is niet zeer duidelijk. Een terrein, dat niet is aangewezen of goedgekeurd, zal men niet „als luchtvaartterrein mogen gebruiken”. Een duidelijk verbod om op willekeurige plaatsen te landen ligt hierin, naar het ons voorkomt, niet opgesloten en vinden wij ook niet elders in de wet. Toch zal dit bij den tegenwoordigen stand der techniek zeker wel als regel moeten gelden.

Bij de terreinen, waarvoor de zwaarste waarborgen gesteld zijn, kan tevens een bouwverbod op omliggende terreinen gelegd worden, waarbij de rechthebbende de schade, die hij mocht lijden door het verbod, vergoed krijgt. Een groot gedeelte van deze paragraaf wordt ingenomen door een minitieuze regeling van de schadeloosstelling-procedure. De geheele paragraaf en voornamelijk dit gedeelte, maakt een overladen indruk, vooral naast de overige gedeelten der wet, die slechts algemeene voorschriften bevatten. Ook is niet duidelijk, waarom zoodanige afwijking van de gewone procedure noodig is, dat dengeen, die recht op deze schadeloosstelling heeft, vlugger recht verzekerd is dan aan andere rechtzoekenden, hetgeen geschied is door de overneming van bepalingen van de ont-eigeningsprocedure. Evenmin waarom degeen, die hypotheek heeft op een perceel, waarop een bouwverbod wordt gelegd, meer beschermd moet worden dan andere hypotheekhouders, wier onderpand, wellicht ook ten gevolge van overheidsmaatregelen, in waarde achteruitgaat, hetgeen is geschied door den hypotheekhouder mede rechthebbende op de schadeloosstelling te maken. Een overgangsbepaling ware hier, naar het ons voorkomt, voldoende geweest. Deze geheele materie staat eigenlijk slechts in een zijdelingsch verband met de luchtvaart (het bouwverbod is alleen noodig als tegemoetkoming om de luchtvaartterreinen niet al te groot te behoeven te maken), ook daarom valt dit gedeelte eenigszins uit het kader der wet. Wij zouden het zonder verdriet geheel of nagenoeg geheel zien verdwijnen. De details konden geregeld worden in een algemeenen maatregel van bestuur en in ieder geval zal het onderwerp beter op zijn plaats zijn in een afzonderlijk gedeelte of een afzonderlijke wet, met eenige andere onderwerpen van meer civielrechtelijken aard, die zeker reeds evenveel in aanmerking komen voor wettelijke regeling en waarvan met geen enkel woord gerept wordt, zelfs niet met een woord van aankondiging van een latere regeling. Wij denken hier in het bijzonder aan de drie volgende onderwerpen: de verhouding tusschen grondeigenaar en luchtvaarder; het aanbrengen van merkteekenen ten behoeve van de luchtvaart op particulieren eigendom; en de aansprakelijkheid van den luchtvaarder voor schade, toegebracht aan personen of goederen op aarde.

Wat het eerste punt betreft, is het wenschelijk vast te stellen, dat de grondeigenaar niet wille-

keurig den luchtvaarder mag hinderen, hetgeen volgens het geldende recht niet uitgesloten is, gelijk wij reeds meermalen betoogden, terwijl anderzijds van den luchtvaarder consideratie tegenover den grondeigenaar mag worden geëischt. In de nieuwere burgerlijke wetboeken treft men reeds bij de definitie van de grondeigendomsrechten bepalingen aan, die met de luchtvaart rekening houden. De Engelsche wetgever heeft in de Luchtvaartwet zelf een bepaling opgenomen, dat men vrijuit over eens anders eigendom mag vliegen, mits op een hoogte die, alle omstandigheden in aanmerking genomen, redelijk is. Vollediger lijkt het, niet van den luchtvaarder, maar van den grondeigendom uit te gaan; en te bepalen, dat de grondeigenaar het vliegen over zijn terrein moet dulden, tenzij dit hem in het rechtmatig gebruik van zijn eigendom belemmert; en dit voorschrift te completeeren door een bijbehorende strafbepaling.

Het tweede der genoemde onderwerpen is een noodzakelijk gevolg van de wenschelijkheid ten behoeve van de luchtvaarders kenmerken op aarde aan te brengen, ter oriëntering en ter aanduiding van punten, die voor hen gevaar opleveren. Dit is een maatregel ten behoeve van de veiligheid, die niet moet kunnen worden belet door particulieren. Indien de merkteekenen niet even goed buiten hun eigendom kunnen worden aangebracht, zullen zij moeten dulden, dat ze daarop worden aangebracht. Tegen willekeur bij de plaatsing der merkteekenen dient te worden gevaakt door overleg met den eigenaar voor te schrijven en door dezen een recht van beroep tegen de na het overleg genomen beslissing en een recht op schadeloosstelling te geven.

Mr. J. F. LYCKLAMA à NIJHOLT.

OOST-EUROPEESCHE ECONOMISCHE VRAAGSTUKKEN.

Niet lang geleden brachten eenige economisch-politieke buitenlandsche correspondenten het bericht, dat geen land ter wereld het waagde zulke groote economische overeenkomsten met Sowjet Rusland aan te gaan als Duitschland. Dit bericht bewijst de onwetendheid, die zelfs vaktijdschriften aan den dag leggen, wat Oost-Europeesche vragen betreft. Het zij mij vergund, eer wij tot een opheldering en onderzoek der oostelijke economische problemen overgaan, eerst de bovengenoemde bewering te corrigeeren.

Het Volkscommissariaat voor buitenlandschen handel in Moskou verklaarde in zijn ambtelijke mededeelingen, dat Rusland in den loop van het jaar 1920 voor 321 millioen Mark waren van Duitschland had gekocht. Half Juni van dit jaar deelde de heer Krasin mede, dat de geheele inkoop in Duitschland van af het oogenblik, dat de delegatie in Berlijn zaken was beginnen te doen, tot den 1 Juni 1921 400 millioen Mark bedroeg. Dus heeft de Sowjet regeering in de eerste maanden dezes jaars voor rond 78 millioen Mark goederen gekocht. Men zal moeten toegeven, dat dit slechts een zeer magere uitkomst is, dat, zoo als een Duitsch economisch blad opmerkt „ongeveer den omzet van een grooter Duitsch im- en exporthuis nabijkomt”. Niet eenige honderden millioenen, doch slechts 78, welke cijfers vaststaan. Misschien zal dit feit nu tegengesproken worden, met de bewering, dat het hier slechts gaat om den overheidshandel van Sowjet Rusland, en den particulieren handel met Rusland buiten beschouwing gelaten is. Ik mag nog eens den heer Krassin als tegengetuige aanhalen. In een interview te Helsingfors verklaarde hij, dat „reizen naar Rusland volkomen doelloos waren, daar de gehele handel en industrie in handen van het rijk zijn, en de buitenlandsche handel alleen mag gedreven worden door de daarmede belaste Volkscommissie. Op gelijke wijze heeft zich de Berlijnsche economische vertegenwoordiger der Sovjetrepubliek geuit. De verandering der Russische economische politiek na de laatste onlusten, beperkt zich dus slechts tot de vrijheid van den kleinhandel in levensmiddelen. Natuur-

lijk wordt aan de grens en op het grondgebied der Russische republiek in grooten omvang gesmokkeld, maar van dezen onwettigen handel profiteeren meest Russen, Polen, Esten en Letten; buitendien is deze niet in getallen uit te drukken. Hoe denkt Moskou nu, na de gesloten Duitsch-Russische overeenkomst, over de ontwikkeling der wederzijdsche betrekkingen?

De tegenwoordig in Berlijn zetelende handelsvertegenwoordiger der Sovjetregeering, de heer Johannes Sarek had een onderhoud met een vertegenwoordiger van het „Berliner Tageblatt”. Hij bleek daarbij van meening, dat het geheele handelsbedrijf zich op Duitschen bodem zou moeten afwickelen. Zelfs de Russische uitvoer zou den weg opgaan van het aanleggen van Russische exportmagazijnen op Duitsch grondgebied, waaruit dan zou kunnen verkocht worden. De heer Sarek gaf den wenk, dat „Duitsche kringen aan de „concessies” hun opmerkzaamheid zouden verlenen”. Hij voegde daaraan toe „natuurlijk wordt het principe der opheffing van privaateigendom door ons ook verder in vollen omvang staande gehouden, toch zullen door concessieverleningen aan buitenlandsch krachtig kapitaal, aanzienlijke kansen geboden worden” („Berliner Tageblatt” 5 Juli). Hoe staat het nu met deze „concessies”? — Vooreerst moge opgemerkt worden, dat zij niet alleen aan Duitschland, maar ten deele reeds vroeger ook aan anderen als lokspijs zijn voorgehouden. Ik herinner in verband hiermede aan de, door de Sovjetpers veel besproken „Concessie Vanderlip”. Deze Amerikaanse zakenman, die natuurlijk als vertegenwoordiger door kapitaalkrachtige kringen afgezonden was, besloot na een langer verblijf in Rusland terug te reizen. Hij uitte zich tegenover de Revaler pers „ik ben op de terugreis. Ik zal geen concessies in Rusland opnemen, Ruslands toestand is bij uitstek kritiek en hopeloos”. De heer Krassin, dien men in Helsingfors daarover interviewde, gaf een afwijkend antwoord, waaruit duidelijk het sterke verlangen naar Amerikaanse of andere vreemde hulp sprak.

In hoeverre zijn Duitse kringen deze verlokkingen gevolgd? — Tot nu toe is slechts bekend geworden, dat de „Deutsche Überseeische Exportgesellschaft” in onderhandeling met de Sovjetregeering getreden is, die het doen nemen van concessies in het Zuiden van Rusland nastreeft. Het betreft hier het winnen en verwerken van ertsen in Bastenow en asbestconcessies aan de rivier Sosjwa. Verder zijn de machinefabrieken in Kolomma in het bezit van Duitse firma's overgegaan.

De Sovjetregeering heeft deze werken gedernationaliseerd en zich verplicht, den Duitschen concessionarissen grondstoffen te leveren. („Weltwirtschaftszeitung No. 27”). Naar Kolomma zijn vóór ongeveer een jaar verscheiden transporten Duitse communistische arbeiders vertrokken, die ongeveer voor de helft weer teruggereisd zijn, omdat de toestanden aldaar hen ten zeerste teleur hadden gesteld. De rest bevindt zich in jammerlijke omstandigheden. De Duitse ondernemers schijnen te hopen, met deze rest Duitse krachten de bedrijven weer te kunnen oprichten. In hoever echter de Sovjetregeering, zelfs met den besten wil in staat zal zijn haar beloften te vervullen, blijft zeer twijfelachtig, aangezien het verkeer ontwricht is en b.v. in April slechts een derde tot de helft der wagons, die het buitenlandsche commissariaat van de spoorwegdirectie verlangd had, ter beschikking gesteld kon worden.

Hoe staat het trouwens met den Russischen invoer, waarvan Moskou zoo hoog opgeeft?

Als inleiding de brief van een bekend Duitsch zakenman uit Moskou, gedateerd 19 Mei j.l.: „Na de meest ingespannen werkzaamheid ben ik tot de overtuiging gekomen, dat hier zeer weinig te bereiken is. Hoofdzakelijk is hieraan schuld de omstandigheid, dat het geld, d.w.z. liever de goudvoorraad, ten einde loopt, terwijl de heeren kapitalisten er volstrekt niet aan denken, de zoo smakelijk gemaakte concessies over

te nemen. Daardoor wordt de Sovjetregeering zeer kieskeurig en weet niet, wat het eerst opgeslagen moet worden en waarmede nog te wachten is. Ook heeft zij verordonneerd, dat niet alleen uit principe, maar ook uit redenen van spaarzaamheid alle tusschenhandel buitengesloten moet worden, en streng worde opgepast, dat alléén en direct van de fabrieken mag betrokken worden. Anderzijds is aan de buitenlandsche vertegenwoordigers opgedragen in de Europeesche pers zooveel mogelijk over groote zaken met Rusland te schrijven, om daarmee reclame en Europa's meening toegankelijker te maken.” De inhoud van dezen brief werd door een schrijven van 31 Mei, dat door de volkscommissie voor buitenlandschen handel, door haar Berlijnschen vertegenwoordiger, aan de „Duitsch-Russische Vereeniging” gericht werd (gedrukt in de Osteuropäische Wirtschaftszeitung No. 23) ten deele bevestigd.

„Wij deelen u mede, dat de Russische Sovjetregeering direct noch indirect de aanknooping van den particulieren import in Rusland bevordert heeft.

Alleen de vertegenwoordiging van het Volkscommissariaat voor buitenlandschen handel in Duitschland heeft het recht handelszaken aan te gaan. Zij voert de directe inkoop van uit bij den producent en erkent geen bemiddelaars.”

Van welke soort en hoeveelheid zijn nu de waren, die Rusland invoert?

Vóór mij ligt een bericht van het Volkscommissariaat voor buitenlandschen handel. . . . „Nadat in de eerste helft van April in Sovjet Rusland 1.045.716 Pud waren ingevoerd werden, heeft de wareninvoer in de tweede helft van April rond een millioen pud bedragen, (1444 wagons). Onder deze hoeveelheden bevonden zich 138.000 pud levensmiddelen, 59.000 pud zaden, en 366.000 pud machinerieën, waarvan de helft ongeveer landbouwmachines waren. De transitohandel over Estland en Letland neemt grooteren omvang aan. Zoo bedroeg het aantal der uit Estland naar Rusland gezonden wagons in April 2232, vergeleken met Maart 1408 wagons meer. Onder de transitowaren nemen een eerste plaats in landbouwmachines en gereedschappen — 391 wagons, verder 200 wagons schoenwerk, 174 wagons ijzerwaren, mest enz. De directe zeeverbinding naar Petersburg is begonnen. Volgens berekening van het Volkscommissariaat voor buitenlandschen handel zullen in den loop van de maand Mei door zeeverkeer tot 10.000 wagons buitenlandsche waren, verder 6480 wagons uit Estland en 3540 wagons uit Letland verladen worden. 1500 wagons daarvan zullen landbouwmachines bevatten.

Hieraan voegt het ambtelijke orgaan van het betreffende Commissariaat — de „Ekonomitscheskaja Shisnj” — toe:

„In de eerste helft van Mei dezes jaars passeerden bij de douanen in Jamburg (Estland) en Sebesch (Letland) 1.634.753 pud waren (in dezelfde tijdruimte waren het in April 1.023.026 pud). Hiervan waren 58,9 procent levensmiddelen, 15,3 procent verschillende machines, 14,2 procent zaden, dan volgen chemische artikelen, brandstoffen, glas enz. „De invoer naar Sovjet Rusland neemt steeds toe”, zoo schrijft het ambtelijke orgaan.

Van beteekenis is het, dat in tegenstelling tot vroegere gewoonte, de invoercijfers slechts naar het gewicht en niet naar de waarde der waren aangegeven worden, maar dan vóór alles ook, dat Duitschland natuurlijk niet deelneemt aan den invoer van levensmiddelen, die meer dan 58 procent bedraagt. De Sovjetregeering wenscht natuurlijk met de aangegeven cijfers van den invoer, in het buitenland indruk te maken, vergelijkt men echter deze cijfers met verscheidene in dezelfde tijdruimte in de „Ekonomitscheskaja Shisnj” afgedrukte tabellen, die hier uit gebrek aan ruimte niet volgen kunnen, en die het ontzaglijke verbruik van Sovjet Rusland aan levensmiddelen, machines, producten van elke soort aantoonen, dat niet bevredigd kan worden, gedeeltelijk uit gebrek aan middelen ter betaling in geld of natura, gedeel-

telijk ten gevolge der reusachtig toegenomen transportcrisis, zoo ziet men maar al te duidelijk, dat de Sovjetregering zich moeite geeft haar feitelijken toestand achter een mantel van schijn en bedriegelijkheid te verbergen. Hiertoe dienen ook de verschillende verhandelingen der Russische regering met buitenlandse staten over handelsovereenkomsten en dergelijke. Eerst de Engelsche en de Duitsche, daarbij de Poolsche en reeds overreikt men van andere, en vooral is het streven een overeenkomst met Amerika aan te gaan, al te duidelijk.

Wanneer wij het bericht, dat de Russische handelsdelegatie, die Zweden bereisde met het doel om inkoop te doen — *zonder* inkoop haar afreis aankondigde om zich van daar naar Berlijn te begeven, — met het vorige samenvatten; zoo kan men niet anders dan aannemen, dat achter al deze manoeuvres der handelspolitiek slechts de poging der Sovjetregering staat, om haar politieke gelijkheid in de wereld en hare diplomatieke reputatie, die tevens een erkenning de facto in zich bevat, op deze wijze te bereiken, hetgeen vooral in het laatste geval, door een druk op Zweden, met het voornemen een vaste overeenkomst te sluiten, bevestigd wordt.

Op dezen bodem groeien dan de berichten aan van onmetelijke transacties tusschen Duitschland en Rusland. Ik mag in samenhang hiermede herinneren aan de Belgisch-Russische onderhandelingen over levering van spoorwegrails, die in Mei plaats hadden. Toen werd uit Antwerpen gemeld, dat de Russische regering aan de Belgische industrie een opdracht van 30.000 tons rails had gegeven. De bestelling volgde tot een prijs van 46 dollar per ton, ofschoon een Duitsche onderneming deze levering met 42 dollar per ton en 42,5 dollar wilde aannemen. Het doel dezer onderhandelingen en overeenkomsten, die nu door de Belgische pers betwijfeld of gedementeed worden, was alleen om het sluiten van een Belgisch-Russische overeenkomst, die toen door Rusland nagestreefd werd, in te leiden. Evenzoo is het gegaan met haringbestellingen bij de Noorweegsche visscherij, die een halve maand later gedaan werden. Rusland is nog slechts toekomstgebied, een onmetelijke toekomstmarkt, op wier ontsluiting reeds heden enorme hoeveelheden Duitsche, Engelsche, Estische, Lettische, en Scandinavische goederen liggen te wachten. De randstaten zijn er mee volgepropt. Natuurlijk wordt voor den afzet dezer waren en dat niet alleen van Duitsche zijde, in Rusland gewerkt en dikwijls heeft reeds een gerucht over verandering der Sovjetsche invoerpolitiek tot overeenkomsten aanleiding gegeven; maar het staat daarmede zooals met vele berichten over den handel over Noworossik, waar vlaggen van alle staten der Middellandsche Zee aan zouden hebben deelgenomen, en ten slotte betref het alleen een enkele stoomboot, waarvan de Sovjets van Moskou de lading in Konstantinopel opgekocht hadden.

Duitschland zal daarenboven in de toekomst bij den handel met Rusland nog bijzondere zwarigheden te overwinnen hebben, daar Polen zich bij den vrede van Riga (Paragraaf 22, hoofdstuk 3) het recht voorbehouden heeft, bij het transitio van Duitsche en Oostenrijksche waren naar Rusland een maximum-hoeveelheid voor dezen doorvoer te bepalen. De Duitsche toekomstige en tegenwoordige handel met Rusland zal daarom steeds meer op den zeeweg aangewezen zijn. De „Hamburg-St. Petersburg Stoombootmaatschappij” heeft bijv. haar zeven jaar lang gestremd verkeer weer opgenomen en ook de „Hamburg-Amerika A. G.” heeft zich door de oprichting van een dochtermaatschappij bij het transitoverkeer en transport van Duitsche voortbrengselen naar Rusland geïnteresseerd. Hier liggen zekere toekomstmogelijkheden voor Duitschland, die reeds nu zich doen gelden, doordat Hamburg, Stettin en Danzig het sedert 1918 sterk opkomende Kopenhagen bezig zijn terug te dringen.

Bij de beoordeeling van economische vragen in

Oost-Europa verwisselt het publiek nog dikwijls Sovjet Rusland met het oude Rusland, en neemt het randstatengebied nog te dikwijls bij zijn overwegingen in aanmerking. Hier zijn de verhoudingen gedeeltelijk geheel anders. Wij hopen hierop t. z. t. terug te komen.

Dr. J. STRUNZ.

Berlijn.

DE VERZWAKKING VAN DE ARBEIDSWET.

De voorgestelde wijzigingen in de Arbeidswet 1919 zullen — aldus de heer Schaper in zijn artikel in het vorige nummer van dit blad — den arbeider weer terugdringen op den weg der kultuur, en hem den eens bevochten verkorten arbeidsdag weder ontnemen.

Geen twijfel is mogelijk omtrent de kracht, waarmee de arbeidersbeweging zich tegen deze (zij het ook door velen hoogst onvoldoende geachte) wijziging van de arbeidswet zal verzetten.

Er is voor den arbeider en voor hen die zich met zijn exclusieve zienswijze hebben vereenzelvigd, dan ook geen ander streven denkbaar dan dat naar hooger loon en korteren arbeidsduur. Dat er een natuurlijke grens mogelijk zou kunnen zijn, waar dit streven (alle actie en arbeidswetgeving ten spijt) tegenaan zou kunnen botsen, schijnt voor hen een frase. Maar een arbeider kan nu eenmaal niet meer verdienen dan de waarde van zijn arbeid in de productie, en de consequentie, dat in de meeste bedrijven die waarde afneemt met den arbeidsduur, willen zij niet aanvaarden. De ondernemers zijn als altijd weer de schuld van alles. Die streken de hooge winsten op, toen in de tijden van hoogconjunctuur de loonen (trots de actie der vakverenigingen) het tempo der prijsstijging niet bijhielden, winsten niet alleen hieruit voortspruitende, maar ook uit de prijsstijging der voorraden, waarvan zij als ondernemers de houders waren.

Dat de reactie hierop ontstaan, door het tot stilstand komen van het proces van prijsstijging hen in een benauwde positie brengt, is waarlijk niet hun schuld.

De heer Schaper wil nu dat zij hun verminderde winstmogelijkheden ondervangen door verhoogde energie bij de bedrijfsleiding, betere outillage (in dezen kapitaalarmen tijd!) desnoods door een verbeterd werksysteem. Als universeel middel wenscht hij een zekere medeleiding in het bedrijf, althans eenige controle in de zaak, waaraan de arbeider zijn krachten geeft.

Moeten wij nu waarlijk gelooven, dat de ondernemer zijn taak beter en met meer succes kan vervullen wanneer hij voor het uitzetten der hoofdlijnen van zijn werk ruggespraak houdt met zijn arbeiders? Meent de heer Schaper werkelijk, dat dan de productie nauwkeuriger ingesteld zal kunnen worden op de te verwachten consumptiekracht? Want dit is immers naast een zooveel mogelijk up to date houden van de techniek van zijn bedrijf de moeilijke taak van den ondernemer.

Deze moeilijke opdracht is ook ditmaal weer door de ondernemers (als één geheel beschouwd) inderdaad gebrekkig uitgevoerd. Dat blijkt uit de malaise. Maar is dat een reden om, nu de productie die voor de zooveelste maal weer eens verkeerd blijkt ingesteld te zijn, en zulks onder invloed van den zeer machtigen hefboom „waardedaling van het geld”, de Neuorientierung van die productie te doen plaats vinden onder voor de producenten (ondernemers zoowel als arbeiders) zoo bezwarende voorwaarden?

Een ondernemer in onze kapitalistische maatschappij kan nu eenmaal niet anders doen dan zoeken naar die wegen in het productieproces, die hem het meeste voordeel afwerpen. Dat is zijn maatschappelijke functie en daarop werpt hij zich met zooveel energie en bekwaamheid, als zijn capaciteiten en karakter toelaten. Het komt mij niet waarschijnlijk voor, dat deze eigenschappen gestimuleerd zouden worden als de wet de ontplooiing ervan remt, door den arbeidsduur te bekorten. Als abnormale ondernemerswinsten tijdig

geknot moeten worden, zullen de fiscus en de arbeidersbeweging daar wel voor zorgen. Dat is weer *hun* natuurlijk arbeidsveld.

Maar voor arbeidswetgeving is geen andere taak weggelegd dan te normaliseeren, wat op een overgroot deel van het terrein der arbeidswereld reeds als regel gold, en niet om met behulp van zekere billijkheidsargumenten een norm te willen scheppen, die in het overgrote deel der bedrijven eerst moet worden ingevoerd.

Want „bevochten” in de arbeidswereld zelf is de 45-urige arbeidsweek niet, hoogstens is zij bevochten door dreiging met onlusten, en zulks nog maar alleen in ons gelukkig vaderland. En deze bedreiging schijnt de heer Schaper nu weer te willen laten doorschemeren in het slot van zijn artikel. Het komt mij een slecht argument voor in een wetenschappelijk betoog, wanneer men gaat wijzen op het verzet, dat in arbeiderskringen zal opgaan tegen een regeeringsvoorstel, dat alleen mogelijk zal maken, dat bij overleg tusschen vakverenigingen en ondernemers van een wetelijke regeling zal kunnen worden afgeweken.

Vermoedelijk kan hij echter gerust zijn. Voor bedreigingen van arbeiderszijde is in den laatsten tijd nog iedere regeering gewicht, en zoodra de wind uit dezen hoek gaat waaien, zal er van de voorgenomen bescheiden wijziging in de Arbeidswet wel niet veel komen. Er zijn immers nog palliatieven genoeg om de werking der economische wet, dat het loon gedrukt wordt, wanneer de werkloosheid maar in voldoende mate, en over voldoende langen tijd optreedt, tijdelijk op te heffen.

O. L. ESCHAUZIER.

HANDELSARBITRAGE.

(verg. nos. 282, 285, 286, 288).

De dupliek, die mij als aangevallen partij ten dienste staat, kan kort zijn.

Onverzwakt, zelfs onbestreden blijft mijn betoog, dat art. 626 W. v. B. R., *mits* door den rechter naar de eischen der practijk toegepast, de middelen toelaat om de scheidsrechtspraak — met eerbiediging van 's rechters oordeel op de wraking — een vrijwel *afdoende* bevrijding te verschaffen uit de misere van (vooral) onoprechte wrakingen.

Mr. N.'s ongemotiveerde en in no. 286 totaal overbodig gebleken „waarschuwing” (!) heeft intusschen het ongewilde effect, dat in ons debat de groter doeltreffendheid mijner twee bevrijdingsmiddelen nog eens helder kon uitkomen.

Welaan dan! de handelsarbitrage poge zich die bevrijding te bevechten, in stede van zich tot lapmiddelen te bepalen, die niet meer doen dan slechts in beperkte mate verlichting brengen. Deze tweeden weg kan zij nog steeds en moet zij eerst dan inslaan, als de eerste haar door den rechter zou worden ontzegd. Hoe zal de scheidsrechtspraak ooit van den rechter het verlossende woord vernemen, indien zij zelve, zooals nu weer in de conditiën der Amsterdamsche Korenbeurs,¹⁾ gelijk reeds vroeger in die der Rotterdamsche Graanbeurs, is geschied, het betreden van den reddenden uitweg — ergo: 's rechters oordeel daarover — onmogelijk maakt? Voor die scheidsgerechten zou dan toch zeker eerst de versperring van dergelijke conditiën dienen weggenomen. De reglementen zijn plus royalistes que le roi, indien zij schorsing dwingend voorschrijven, terwijl de wetgever zelve daarover zwijgt.

Tot besluit een excuus: mijn bestrijder duide het mij niet euvel, indien ik argeloos genoeg ben geweest, als vanzelfsprekend aan te nemen, dat bij het vaststellen der in no. 286 door mij gewraakte arbitragebepaling zijn adviezen als raadsman waren opgevolgd.

1) Volgens art. 21 dier arbitragebepalingen, geldend sinds 1 Juni 1921, zal ingeval van wraking de behandeling der zaak *geschorst* worden. Waardoor voor dat scheidsgerecht de mogelijkheid is afgesneden, om voorloopig chicaneuze wrakingen te passeeren zonder dezelve te beoordeelen.

Onvoorzichtig mag Mr. N. deze onderstelling noemen; want dat die bepaling juist in strijd met het advies van den raadsman zou zijn tot stand gekomen, kon ik te minder bevroeden, waar hij in Arbitrale Rechtspraak No. 13 (p. 5 en 6) bedoelde conditiën als *model* laat opnemen, zonder daarbij — ter waarschuwing! — te vermelden, dat voor art. 11 in zijn oog een andere regeling de voorkeur verdiende.

Mr. A. J. VERSTEGEN.

ZILVER IN HET TWEEDE KWARTAAL 1921.

Aan het kwartaaloverzicht der firma H. Drijfhout & Zoon is het volgende ontleend:

Merkwaardig is de overeenstemming die, in velerlei opzicht, gedurende dit kwartaal, viel waar te nemen tusschen de zilvermarkt en het hiervoren omschreven verloop der goudmarkt. De voor de hand liggende conclusie dat beide markten den invloed hebben ondergaan van dezelfde ingrijpende factoren, kan inderdaad hier als oorzaak worden aangemerkt. Ook de zilvermarkt is door de politieke en economische verwickelingen op bijzondere wijze beïnvloed, hetwelk vooral in een nivelleering van den zilverprijs op de verschillende markten tot uiting kwam. Het gevolg hiervan was dat, ofschoon de hoofdmakten in het algemeen slechts geringe fluctuaties te zien gaven met ten slotte een licht stijgende tendenz, op de overige markten, waar tot dusverre een 5 tot 10 pCt. lagere noteering gold, een niet onbeduidende stijging plaats vond.

De hoofdmakten Londen en New York bleven gedurende het geheele kwartaal onder den druk van de nog onverminderd heerschende depressie verkeerden, zoodat de slechts nu en dan tot eenige betekenis aangroeiende omzetten nog vrijwel uitsluitend toe te schrijven waren aan de operaties van speculatie-groepen.

Dat ook de economische positie van Engelsch Indië nog geen gunstig perspectief voor de zilvermarkt opende, hebben wij in ons vorige overzicht aangetoond, en behoudens de voortzetting, op kleine schaal, van omwisseling van goud tegen zilver, kwamen geen noemenswaardige afdoeningen tot stand. De wisselkoers toonde dan ook, na op 1 April, nauwkeurig in overeenstemming met den laatsten vóór-oorlogsstand, op 1 sh. 3¼ d. te zijn geopend, niet de minste neiging tot verbetering en bleef gedurende de geheele berichtperiode nagenoeg ongewijzigd.

Ook China deed geen hooge verwachtingen koesteren en de politieke beroeringen, die in April weder onrust verwekten, droegen niet bij tot verbetering van den toestand. Nochtans kon de Shanghai tael een lichte stijging boeken van 3 sh. 1½ d. begin April tot 3 sh. 6 d. eind Juni.

De zwakke en onzekere positie der zilvermarkt vindt dan ook weerspiegeling in de noteeringen. De maand April opende bij uiterst stillen handel op 32½ d. loco en 32½ d. termijn te Londen en 56½ c. te New York bij een sterlingkoers van 3,91. Noch te Londen, noch te New York ontstond echter op dezen lagen prijs eenig aanbod, zoodat niet-tegenstaande de uiterst geringe vraag de grondtoon toch zeer vast was. Geleidelijk kon dan ook een lichte verbetering intreden en tegen het midden der maand brachten speculatieve operaties, in verband met den Chineeschen wisselkoers, die inmiddels tot 3 sh. 4 d. wist te stijgen, de noteering op 36½ d. te Londen en bij een sterlingkoers van 3,91 op 62½ c. op 12 April. Uit deze noteeringen blijkt, dat New York niet ten volle de stijging te Londen volgde doch ongeveer ¼ d. ten achter bleef. De stijging tot op deze hoogte werd geenszins door de innerlijke marktpositie gerechtvaardigd en reeds den volgenden dag trad, op verkooporders voor rekening van China en van de Indische Bazaars, een reactie in tot 34¾ d. en 59¾ c., terwijl op 15 April nog een verdere daling volgde tot 33¾ d. en 58½ c. De Shanghai tael wist zich echter vrij goed op den nieuwen stand te handhaven, waardoor China op dozen verlaagden zilverprijs weder met kooporders aan de markt kwam. Een onregelmatige stemming ontstond in de tweede helft van April, toen China bij tusschenpoozen als kooper en verkoper optrad. Bij herhaling bereikte de noteering, onder den invloed daarvan, het niveau van 35 d., doch telkens weder volgde daarop een lichte reactie.

De maand April sloot dan ook op 34¾ d. te Londen en bij een sterlingkoers van 3,97½ ongeveer ¼ d. lager te New York op 60¾ c.

Gedurende de maand Mei had de zilvermarkt een in hooge mate weifelend voorkomen. Aanvankelijk werd door de speculatie de prijs opgedreven boven den, door de marktpositie, gewettigden stand, doch daarna trad op loco- en blancoverkoop weder een reactie in. Op 7 Mei noteerde Londen weder 35½ d. en New York ongeveer ½ d. lager

met 62½ c. Hierop ontwikkelde zich een aanbod te Londen, zoowel van het Continent als van de Indische Bazaars, zoodat bij het uitblijven van vraag, een daling niet te weerhouden was. De inmiddels weder tot 3 sh. 2½ d. teruggelopenen Shanghai tael deed de Chineesche haussiers niets ondernemen, zoodat ook zelfs de kunstmatige steun van deze zijde uitbleef.

Ook de door Duitschland te nemen maatregelen, in verband met de aanneming van het ultimatum, waarop de markt reeds vooruit liep, deprimeerde de zilvermarkt. Het bericht, dat de zilvervoorraad der Reichsbank, ongeveer 1 miljoen K.G. uitmakende, aangewend zou worden om als onderpand te dienen voor in het buitenland te plaatsen leeningen, deed met het oog op de vele moeilijkheden aan een dergelijke beleening verbonden, de vrees ontstaan dat wellicht deze hoeveelheid voor definitieven verkoop in aanmerking zou komen. Een en ander had tot gevolg dat, in een nagenoeg onafgebroken dalende lijn, de noteering terugviel tot 33½ d. loco en 32½ d. termijn, op 20 Mei. Ofschoon op dekkingsaankopen der baissiers een licht herstel kon volgen, bleef toch de markt gedurende het verdere deel der maand zeer zwak gestemd, zoodat eind Mei Londen 33¼ d. en New York, bij een wisselkoers van 3,87, ongeveer ¼ d. lager, 57½ c. noteerde.

De maand Juni was over het algemeen vaster van toon en ofschoon de handel nog tot een minimum beperkt bleef viel toch eenige verbetering waar te nemen. Vooral van Londen ging de vastere stemming uit, waar de voortgezette stijging van den dollar een vermindering van aanbod uit de V. S. ten gevolge had, terwijl ook het Continent slechts met uiterst geringe hoeveelheden aan de markt kwam. Zelfs de geringste vraag was nu en dan in staat op de slecht voorziene markt een stijging te veroorzaken. Weliswaar bleek de V. S. in den beginne nog wel geneigd tegen lagere prijs af te geven, zoodat de maand opende op 33½ d. en 57½ c., doch weldra trad, niettegenstaande de verdere daling van den sterlingkoers, een verbetering te New York in, onder den invloed waarvan Londen eveneens op hooger niveau kwam. Op kooporders van China, in verband met de stijgende tendenz van den Shanghai tael, bereikte de noteering in een regelmatig opgaande lijn weder den stand van 35¼ d. op 11 en 13 Juni. Ruimer aanbod, w.o. uit Duitschland, stelde New York in staat nog steeds ongeveer ¼ d. beneden Londen te blijven noteeren. Ofschoon de stijging niet ten volle gehandhaafd kon blijven was de stemming tot aan het einde der maand gedeceideerd vast, hetwelk ook duidelijk hieruit blijkt, dat de noteering te New York op 30 Juni, in afwijking met de gedurende nagenoeg het geheele kwartaal geconstateerde verschillen, met 59 c. bij een sterlingkoers van 3,71½ nauwkeurig in overeenstemming was met Londen waar de maand sloot op 35½ d. zoowel voor loco als termijn.

Een geheel eigen lijn, meermaals scherp afwijkend van Londen en New York volgden de overige markten. Duitschland, waar ten gevolge van de uitschakeling der zilvermunt als betaalmiddel, nog steeds een aanbod aanwezig was dat de vraag voor eigen behoefte verre overtrof, terwijl het uitvoerverbod afvloeiing naar buitenlandsche markten betlette, noteerde ook in April nog het zilver beduidend lager dan Engeland en Amerika. In Mei en Juni echter was de stemming op de Duitsche zilvermarkt buitengewoon vast, hetgeen toegeschreven moet worden aan de maatregelen getroffen in verband met de schadeloosstelling. Tegen het einde van Mei en gedurende de maand Juni hield de noteering in Duitschland nagenoeg gelijken tred met Londen.

In sympathie met deze gunstige wending der tendenz verkregen ook de andere markten een beter aanzien, waarvan een stijging naar gelang van min of meer levendige vraag het gevolg was.

Ten onzent trad in de maand April, in weerwil van de stijging te Londen een verdere daling in, die de noteering voor ongefneerd zilver terugbracht van f 52,50 per K.G. fijn aan het begin van het kwartaal tot f 49,75 op 16 April waarmede de laagste stand sinds 1916 werd bereikt. De prijs voor gefneerd zilver daalde in overeenstemming hiermede van f 54,— tot f 52,25 per K.G. op 8 April. De buitengewoon lage noteering voor ongefneerd zilver deed het aanbod ophouden, waardoor geleidelijk een lichte stijging kon intreden tot f 50,50 aan het einde der maand. Wegens toenemende vraag bij beperkt aanbod kon de prijs voor gefneerd zilver op 4 Mei verbeteren tot f 53,75, waarmede weder de eerste stap was gezet in stijgende richting, die ook gedurende het geheele verdere deel van het kwartaal gevolgd kon worden. Op 31 Mei was de noteering voor gefneerd zilver geleidelijk gestegen tot f 55,25, voor ongefneerd zilver tot f 52,25, terwijl Juni nog een verbetering bracht tot f 59,25 voor gefneerd en f 56,25 per K.G. fijn voor ongefneerd, aan het einde van het kwartaal.

Bij beoordeeling van de verbetering, die de zilverprijs in het afgelopen kwartaal onderging, dient New York als maatstaf te worden genomen, daar de Londensche noteering een koersverschil insluit, voortvloeiende uit de inmiddels, tegenover het goud, verder gedeprecieerde Engelsche waarde-eenheid. De stijging van 2½ c. te New York, gelijkstaande met 1½ d. te Londen, over een tijdsverloop van 3 maanden, moge inderdaad gering zijn, van groot belang is echter, dat deze toegeschreven kan worden aan een verbetering van de innerlijke marktpositie. Zoowel op politiek als economisch gebied begint de horizon een weinig op te klaren en de geweldige prijsdaling in den goederhandel, die van zoo' grooten invloed is geweest op het koersverloop van het witte metaal, schijnt haar laagtepunt te hebben bereikt.

Een gunstige factor, met betrekking tot de vooruitzichten van de zilvermarkt, is bovendien de daling in de zilverproductie, die ten gevolge van het lage prijsniveau vooral in Mexico en in Canada groote verhoudingen begint aan te nemen. Als vermindering in de productie kan praktisch ook worden aangemerkt het geheele Amerikaansche productiecijfer, hetwelk onder de Pittman Act buiten de markt blijft en waarvan thans de aanmunting plaats heeft van dollars ter vervanging van de indertijd ingesmolten hoeveelheden. De onder deze wet door de Amerikaansche Regeering tegen 99½ c. (sedert 23 April in verband met de hogere kosten verbonden aan het vervoer naar Denver, de plaats der aanmunting, verlaagd tot 99¼ c.) ingekochte hoeveelheid zilver beliep aan het einde van het kwartaal ongeveer 60 miljoen oz.

Er is inderdaad wel reden te verwachten dat de sombere aanblik die de zilvermarkt nu reeds geruimen tijd te aanschouwen gaf, plaats zal maken voor een beter voorkomen, doch steeds nog blijft als een bedreiging boven de markt zweven, het belangrijke zilverbezit der armere landen, waarvan een noodgedwongen verkoop, zeer zeker niet zou nalaten, een ongunstigen invloed uit te oefenen op den loop der zilvernoteering.

LONDENSCHER CORRESPONDENTIE.

Critiek op de hooge salarissen; een bezuinigingscommissie; handelscijfers over Juli; de katoenindustrie; de staatsfinanciën; nieuwe credietbrieven Lloyds Bank; Engeland en de Volkenbond; uitvoer van munatie.

Onze Londensche correspondent schrijft ons d.d. 13 Augustus 1921:

The Economy Campaign has this week taken the form of a direct attack on Civil Service Salaries, in the shape of a Report of the Estimates Committee. The Report regards the recent increases of the larger salaries as coming at a most unsuitable moment, and makes some play with the idea of the civil servants seven-hour-day and eight weeks holiday a year. I have already in previous letters hinted at the undesirability of this form of enthusiasm for economy, and the indignation which the report in question has aroused seems to have been somewhat premature. The matter was raised in the House of Commons by the Leader of the House, who complained that the summaries of evidence published by the Committee gave a misleading picture of what was actually said before the Committee, and stating that it would be necessary to publish the evidence in full. The House is to debate the matter next week. Meanwhile a bye election is again producing the picture of two candidates, both of Conservative colour, appealing to the electors on the Anti-Waste Basis, and again it is doubtful whether it will be the Government candidate who will carry the day. In these matters it is obviously the unofficial candidate who has the advantage, since he is less bound to consider the real difficulties of the case. The effect of these „stunt” candidates is most undesirable, for the really serious side of the question gets neglected, and the Government obtains a measure of support from serious men which would go to opponents did these not ruin their case by obvious exaggeration.

The attempt of the Government to shift off the responsibility for economy to a new Business Committee, upon which I commented last week,

shows every day less signs of being successful. It appears from answers to questions in the House of Commons that the exact terms of reference are not yet settled, and cannot be settled until the Prime Minister has time to deal with the matter. The reports are not to be published. The position of the Chancellor of the Exchequer is much discussed; he has suffered much loss of prestige, and his resignation is not entirely an impossible contingency, especially as there are rumours that Mr. Bonar Law may return to active political life sooner than was at one time thought possible.

The Trade returns for July are now available, and though they show some improvement over June of this year, they do not give very much cause for congratulation. The position is as follows;

July 21 as compared with June 21. (Mills. Stg.)			
Imports	£ 80,2	Decrease £ 7,5	8,4 pCt.
Export	„ 43,2	Increase „ 5,0	13,1 „
Re-Exports	„ 9,4	Increase „ 2,3	32 „
July 21 as compared with July 20.			
Imports	£ 82,5	Decrease	50,4 pCt.
Exports	„ 94,3	Decrease	68,5 „
Re-Exports	„ 8,5	Decrease	47,5 „
Seven Months of this Year compared with 7 Months of Last Year:			
Imports	£ 543,5	Decrease	45,4 pCt.
Exports	„ 362,9	Decrease	46,8 „
Re-Exports	„ 95,7	Decrease	49,2 „

Naturally the fall in prices must in any case make a considerable difference to the figures of this year as compared to last year, but this is not very consoling to those who treat the fall in prices as in themselves the result of the trade slump. When the quantities are taken into account, however, the position is almost as bad. Thus, with regard to the staple exports of the country, very considerable differences are to be noted. Comparing this year with last, for the month in question the fall in the quantity of Iron and Steel Goods is equal to 83 pCt., that of cotton yarn and twist 42 pCt., of cotton piece goods 55 pCt., of jute yarns and jute piece goods 65 and 67 per cent respectively, of linen piece goods nearly 70 per cent, of worsted 67 per cent, of woollen and worsted yarns 43 per cent, of woollen tissues 73 per cent.

In estimating the prospects of a speedy recovery, it has now become necessary to take into account the effects of the new tariffs. In this respect the position is not too encouraging for the American Tariff will hit the Heavy Metal Trades whilst considerable feeling has been roused over the Swiss and other recent increases. The feeling of optimism which was being encouraged by the Press has again largely disappeared, and the problem of the unemployed next winter has now to be fairly faced.

In the Cotton Industry, a definite movement of revolt against the Indian Cotton Duties has begun. The Indian Trade is in a very serious position. The overimportation of last year has left the merchants with a legacy of bad debts, the anti-co-operation movement doubtless has some influence in transferring orders to Indian mills, but the main resentment concentrates on the import duties of 11 per cent. On Tuesday last two meetings were held in Manchester to consider what could be done to force reconsideration by Parliament of the increased duties. The first of these was attended by all various associations concerned in the cotton industry, including the Cotton Spinners Associations, the Textile Trades Factory Workers Association, and the Associations of Bleachers, Dyers, Printers and Finishers, whilst the second meeting was that of the independent body known as the Indian Imports Duties Cotton Committee. There is very little hope that any thing can be done, for the Government practically committed to the idea of Indian Fiscal Autonomy.

If the Trade situation is thus far from encouraging, what of the financial position of the Government? The recent Conversion Proposals

have not been a success, and in fact the result has been below the more moderate estimates. The applications only amounted to £ 89 millions, of which some £ 52 millions related to Exchequer Bonds, the rest to National War Bonds. The public is taking up the new Bonds for Cash at the rate of about £ 4 millions a week. In October there will mature £ 72 millions of Exchequer Bonds, so that it is anticipated that this amount can be met without difficulty, but this does not solve the problem of the Maturing Debt in the aggregate. By April next there will fall due for repayment some £ 160 millions of internal debt, leaving out of account a further large amount of foreign debt, £ 80 millions roughly, which will have to be provided for, assuming that the various proposals for funding this and other amounts come to nothing.

It is with regard to the problem of the Maturing Debt that the Government's reputation for lack of economy reacts most unfavourably. There are not wanting signs that the Capital Market is in a more favourable position — to judge, at any rate, from the favourable response to recent issues. But the Government finds it difficult to get in more money, on the ground mentioned. In this respect the present position resembles that of pre-war days, when the credit of the British Government was adversely affected by the lack of favour shown to Mr. Lloyd George by the investing public.

A certain amount of excitement has been caused by the announcement that Lloyds Bank intends to issue letters of credit available at practically every place in the United Kingdom, by arrangement with the other big banks, and at a very large number of overseas centres. But to judge from the information available, this departure does not show any very striking variation from the letters of credit already granted by the majority of the banks to the customers who may desire them.

The attitude of the British Government to the League of Nations has twice this week been the subject of dispute in the House of Commons. On the first occasion Lord Robert Cecil came into conflict with the Leader of the House over the composition of the British delegation to the forthcoming meeting of the Assembly. Lord Robert is the mouthpiece of those who regard the Assembly as the true organ through which the peoples of the world can come into effective touch with one another. This school is therefore anxious to prevent the delegation from being exclusively official in composition, and would like to see prominent public men nominated to be the representatives of this country. When therefor it was announced that a not very prominent retired diplomatist had been selected as the third member of the delegation, Lord Robert attempted to secure the adjournment of the House to discuss the matter, though he was unsuccessful in his effort.

The announcement that it would be open to British firms to export munitions of war to the belligerents in the new Near Eastern War has also raised sharp comments, and again the question was raised as to how far the action of the Government was consistent with the basis upon which the League was founded. The Leader of the House placed the action of the Government on the basis of existing International Law and refused to consider the contingency of a change „merely because we had hopes that in the future the League of Nations might prevent many or all wars”.

INDEXCIJFERS.

Er is slechts een zeer kleine verandering in het indexcijfer voor de maand Juli, het totaal is slechts 12 punten lager dan de vorige maand en, terwijl in enkele groepen de daling aanhoudt, vertoonen andere een geringe stijging, zooals blijkt uit de gebruikelijke aan „The Economist” ontleende tabel.

Data	Granen en vleesch	Andere voedings- en genotm.	Weefstoffen	Delfstoffen	Diversen: olïen, hout, rubber, enz.	Totaal	Algemeen indexcijfer
Basis (gemidd. 1901—5)	500	300	500	400	500	2200	100,0
1 Januari 1914	563	355	642	491	572	2623	119,2
1 April	560	350½	626½	493	567	2597	118,0
1 Juli	565½	345	616	471½	551	2549	115,9
1 October	646	405	611½	472½	645	2780	126,4
Einde Dec. 1914	714	414½	509	476	686½	2800	127,3
" " 1915	897	446	731	711½	848½	3634	165,1
" " 1916	1294	553	1124½	824½	1112	4908	223,0
" " 1917	1286½	686	1684½	839½	1348½	5845	263,2
" " 1918	1303	782½	1805½	816	1337	6094	277,0
" " 1919	1441½	881½	2442½	1145	1453½	7364	334,7
" Jan. 1920	1481	857½	2702½	1211½	1535½	7768	353,1
" Febr. "	1454	886½	2951½	1253½	1614½	8160	370,9
" Mrt. "	1508	914	2974½	1246	1709½	8352	379,6
" April "	1498½	908	2938½	1232½	1654½	8232	374,2
" Mei "	1484	981½	2819	1295½	1619	8199	372,7
" Juni "	1511	929½	2662	1289	1555½	7847	356,7
" Juli "	1499	934	2694	1308	1541	7876	358,0
" Aug. "	1438	927	2521	1302½	1554½	7743	352,0
" Sept. "	1504	928	2362½	1311	1539½	7645	347,5
" Oct. "	1560½	900½	1951½	1316½	1446	7175	326,1
" Nov. "	1478	869½	1651	1259½	1336	6594	299,7
" Dec. "	1344	805	1284	1216	1275	5924	269,3
" Jan. 1921	1295½	797	1187	1128½	1209	5617	255,3
" Febr. "	1176½	771	1038	1053	1137½	5176	235,3
" Mrt. "	1212	727	1030	1003	1125	5097	231,7
" April "	1196	723	1031	938	1043	4929	224,0
" Mei "	1195	691	996	963	1065	4910	223,2
" Juni "	1174½	665½	973½	973	1023½	4810	218,6
" Juli "	1165	707½	958½	937	1030	4798	218,1

Onder de granen zijn Britsche tarwe en haver lager, terwijl daarentegen gerst en buitenlandsche tarwe hooger zijn en rijst eveneens gerezen is. Aardappelen vertoonen een daling, vleesch is eenigszins vaster dan aan het eind van Juni, het vee wordt in veel kleiner getale aangeboden, terwijl de vleeschhousers rekening houden met de nadering van het vacantieseizoen. Alle goederen van de tweede groep noteeren hooger, uitgezonderd tabak, terwijl boter het sterkst gestegen is.

De bewegingen in de weefstoffengroep waren onregelmatig. Katoen noteert iets hooger dan in Juni. De wolprijzen zijn practisch onveranderd, zijde is gestegen. Vlas en hennep zijn beide lager. De voorraden van eenige soorten vlas zijn zeer geslonken, terwijl producenten huiverig zijn om nieuwe voorraden aan de markt te brengen, daar zij op betere herfstprijzen hopen. De oogstberichten uit Rusland wijzen op eenige verbetering door de gevallen regens, maar op het vasteland is de toestand ernstiger en men vreest dat in het aanstaand seizoen een gebrek zal zijn aan fijne vlassoorten.

In de delfstoffengroep noteeren stalen rails en ijzeren staven lager, ruw ijzer is echter onveranderd. Lood bleek zeer vast, tin en koper zijn eenigszins gedaald. In de diversengroep zijn olie, oliezaden en talk gerezen, andere noemenswaardige veranderingen waren er niet.

In onderstaande tabel vergelijken wij de verschillende groepen met den stand van voor den oorlog, waarbij de stand op 1 Juli 1914 gelijk 100 is gesteld.

Data	Granen en vleesch	Andere voedings- en genotm.	Weefstoffen	Delfstoffen	Diversen: olïen, hout, rubber, enz.	Totaal
Juli 1914	100	100	100	100	100	100
December 1914	124	117	82	103	124	109
Juni 1918	220	220	294	186	250	238
December 1918	226	222	293	186	241	236
Juni 1919	231	227	284	202	247	241
December 1919	249	250	396	247	263	287
Maart 1920	261	260	484	269	309	325
Juni 1920	261	263	415	278	281	305
December 1920	233	229	209	261	230	231
Maart 1921	209	206	167	216	203	198
Mei 1921	206	196	162	207	192	191
Juni 1921	203	188	158	210	185	188
Juli 1921	202	200	156	201	186	186

De sterke daling der weefstoffen na de belangrijke stijging in het begin van 1920 is in evenwicht gehouden door de meer langzame daling der voedingsmiddelen en mineralen, terwijl de diversengroep een dergelijke beweging vertoont als het totaalcijfer.

Datum	Algem. index-cijf. van „the Economist”	Gem. ponden over de afg. mnd.	Herleid algemeen indexcijfer.
1 Januari 1914	119,2	12,11½	119,6
1 Januari 1915	127,3	11,78	124,1
1 Januari 1916	151,6	11,02	138,3
1 Januari 1917	223,0	11,68	215,6
1 Januari 1918	263,2	11,06	240,9
1 April	266,6	10,395	229,4
1 Juli	277,5	9,37	214,4
1 October	283,5	9,86	228,1
1 Januari 1919	277,0	11,19	256,6
1 April	259,4	11,60	249,1
1 Juli	293,2	11,70	284,0
1 October	308,1	11,06	282,1
1 Januari 1920	334,7	10,14	281,0
Einde Januari 1920	353,1	9,83	286,7
" Februari	370,9	8,985	275,9
" Maart	379,6	10,125	318,2
" April	374,2	10,65	329,9
" Mei	372,7	10,655	328,7
" Juni	356,7	10,905	322
" Juli	358,0	11,107	329,2
" Augustus	352,0	11,01	320,8
" September	347,5	11,21	322,5
" October	326,1	11,20½	302,49
" November	299,7	11,37	282,08
" December	269,3	11,31	252,1
" Januari 1921	255,3	11,37½	240,4
" Februari	235,3	11,34	220,9
" Maart	231,7	11,36	217,9
" April	224,0	11,30	209,5
" Mei	223,2	11,17	194,8
" Juni	218,6	11,84½	205,3
" Juli	218,1	11,42	206,2

Rectificatie: In ons nummer van 3 Augustus is een drukfout gebleven in het artikel over de Rubber crisis. Regel 40 tot 44 van blz. 655 moeten als volgt gelezen worden:

„De productie van het loopende jaar wordt geschat op 270.000 ton plantage- en 25.000 ton wilde rubber, de consumptie hoogstens op 240.000 ton, zoodat er aan het einde des jaars een overschot zou zijn van 55.000 ton.”

AANTEKENINGEN.

New York als internationale discountmarkt. — Aan de vraag of als gevolg van den oorlog de dollar het pond sterling als leidend internationaal devies zou verdringen, is in dit blad meer dan eens de aandacht gewijd.¹⁾

In een der jongste nummers van het „Acceptance Bulletin” wijdt de heer George E. Roberts, van de National City Bank of New-York, een beschouwing aan de ontwikkeling, zooals die zich tot dusverre voltrokken heeft. Een zoodanige terugblik, zegt hij, is niet zeer geruststellend, noch wat de resultaten betreft, welke tot dusverre zijn bereikt, noch ten aanzien van de toekomstige verwachtingen. De waarheid is, dat men zeer ver is verwijderd gebleven van een volledig benutten van de gelegenheid, die de wereldomstandigheden sinds 1914 boden en dat de sterlingwissel snel het gebied herwint, dat hij gedurende den oorlog aan den dollar-wissel moest afstaan.

Om den dollar op een gelijk niveau met het pond sterling te plaatsen in den internationalen handel, gaat de heer Roberts voort, is een internationale blik vereischt en ondanks ons verruimd perspectief ten gevolge van onzen toenemenden handel in de laatste zes jaren, zijn wij nog maar te zeer geneigd alles van ons eigen standpunt te beschouwen en te verwachten, dat de wederpartij zaken zal doen op onze wijze in

¹⁾ Zie jaargang 1918, pgn. 929 en jaargang 1920, pgn. 147 en 340.

plaats van op de manier, waaraan zij gedurende vele tientallen van jaren gewoon is geraakt.

De Engelschen hebben zoodanige moeilijkheid niet te overwinnen. Zij zijn geweest en zijn nog de voornaamste handelsnatie ter wereld en tegenover de meest geweldige taak, waartegenover een volk zich ooit heeft gesteld gezien, hebben zij het pond sterling weten te handhaven als de munt, waarin de wereld haar zaken doet.

Men kan nu wel zeggen, dat Amerika de eenige vrije goudmarkt van de wereld is en dat een dollar-wissel de eenige is, die in goud geïncasseerd kan worden, maar de practijk wijst uit, dat kooplieden steeds in de eerste plaats in aanmerking nemen het gemak, waarmede zij buitenlandsche wissels of crediet in anderen vorm van de hand kunnen doen en zelden of nooit de meer of minder academische kwestie van uiteindelijke betaling in goud overwegen. Zij weten, dat sterling-wissels altijd een markt kunnen vinden.

Wil men den dollar-wissel den gelijke van den sterling-wissel maken bij het drijven van den wereldhandel, dan is in de eerste plaats een disconto-markt in New York noodig, ruim genoeg om op ieder oogenblik elk bedrag te absorbeeren, dat zou worden aangeboden. Een dergelijke markt zou veel ruimer fondsen vereischen dan thans voor dit doel beschikbaar zijn en zou tevens redelijke en stabiele rentekoersen noodzakelijk maken. En ofschoon wij hiermede een begin hebben gemaakt, valt hier nog zeer veel te doen. Indien wij den dollar-wissel even verhandelbaar willen maken als den sterling-wissel, aldus de heer Roberts, moeten wij de faciliteiten, welke thans de Londensche markt biedt, ook kunnen aanbieden.

De eerste stap om zulk een markt te vestigen is volgens hem het wegnemen van alle belemmeringen, die nu aan buitenlandsche banken in den weg staan om op breeden grondslag transacties af te sluiten in de New Yorksche markt of om daar filialen te vestigen. De politiek der Vereenigde Staten in dit opzicht is ongestuurd en provinciaal en zij doet hun standing als financieele wereldmacht in ernstigen graad schade. Niet alleen werkt zij in hooge mate het opbouwen van dollarsaldi in de wereld tegen, doch zij werkt bovendien in de richting van vergeldingsmaatregelen ten aanzien van de filialen van de Amerikaansche banken in andere deelen van de wereld, hetgeen de Amerikaanse kooplieden benadeelt.

Indien het den verschillenden buitenlandschen banken vergund was filialen te New York te openen zou dit onmiddellijk de verkoopbaarheid van dollar-wissels vergrooten en verre van zaken aan Amerikaansche banken te onttrekken zou het de dollartegoeden in alle andere markten van de wereld doen toenemen. Wanneer bijv. het Crédit Lyonnais een filiaal in New York zou mogen hebben, zouden de directeuren van filialen in andere deelen van de wereld weten, dat het koopen van dollar-wissels het hoofdkantoor in staat zou stellen deze naar New York te remitteren voor het verrichten van betalingen, evenals zij thans weten, dat het mogelijk is sterling-wissels, waar ter wereld ook getrokken, naar Londen ter incasso te zenden. Zooals de zaken nu staan, zijn dollartegoeden in het nadeel, omdat wanneer zij in handen komen van dergelijke filialen in het buitenland, een indirecte en geen voldoening gevende wijze van incasso moet worden gevolgd.

Daarom, zegt de heer Roberts, is het duidelijk, dat het een belang is van alle Amerikaansche importeurs, exporteurs, fabrikanten en handelaren, dat er een wereldmarkt bestaat voor wissels getrokken in dezelfde muntsoort, als waarin zij al hun zaken drijven.

Thans verliezen de dollarcredieten snel terrein ten gunste van het pond sterling. De omvang der uitstaande dollarcredieten is veel sneller gedaald dan die der sterling-credieten. Dit gaat ook op, wanneer men de daling der grondstoffenprijzen en den afgenomen omvang van den internationalen handel gedurende de laatste zes of negen maanden in aanmerking neemt. Een der redenen hiervoor is, dat de Amerikaansche

zakenwereld te snel dekking zocht toen moeilijkheden aan den horizon opdoemden.¹⁾

De pogingen, welke gedaan werden om de betaling van aankopen in den vreemde op grond van geconfirmeerde credieten in dollars te ontduiken, brachten aan de dollarcredieten een harden slag toe. De rechtbanken zetten de Amerikaansche banken en hun cliëntèle, die in gebreke bleven, spoedig op hun plaats, doch niet dan nadat de psychologische schade, welke het gevolg was van de pogingen tot ontduiking, was aangericht.

De eenige muntsoort, die het op den duur uit kan houden in het internationale verkeer, is die, waarop men aan kan, zoowel wanneer de golven hoog gaan, als wanneer het zakenleven rustig zijn gang gaat. Het pond sterling heeft veel stormen doorgemaakt en doorstaan; de dollar vertoonde hevige tooneelkoorts, toen hij voor het eerst werkelijk op de proef werd gesteld. Wat thans noodig is, is spoedig de taak op te nemen, het vertrouwen van de wereld in dollarcredieten te herstellen en om daaraan al de aan sterlingcredieten verbonden faciliteiten te verbinden.

Wat de vooruitzichten hiervan betreft uit de heer Roberts zich als volgt. Met meer dan de helft van den wereldgoudvoorraad binnen de grenzen van dit land en met een productiecapaciteit, die zóóveel aan den goederenvoorraad van den internationalen handel kan toevoegen, zou het toch wel treurig zijn, indien geen maatregelen ontworpen zouden kunnen worden, die ons ruilmiddel een standing op de wereldmarkt verleen, gelijk aan dien van het Engelsche, onze eenige mededinger op dit punt. De taak is groot en vereischt volledige samenwerking van allen. De Federal Reserve Board kan veel hulp verleen, terwijl zij, die groote fondsen beheeren, zich de noodzaak moeten realiseeren in New York een vrije en open disconto-markt van zeer groote afmetingen te scheppen. De wereldhandel zal in de toekomst niet op benepen schaal gefinancierd worden en dollarcredieten zullen hun plaats in de wereld niet kunnen behouden, wanneer de binnenlandsche discontomarkt alleen dan ruim in de fondsen zit, wanneer daarvoor andere aanwendingsmogelijkheden ontbreken. Hetgeen men moet onthouden is, dat zaken worden gedaan zuiver op grond van psychologische factoren, die zelden een lange keten economische feiten in aanmerking nemen. Dat wil zeggen, dat terwijl het waar mag zijn, dat dollarcredieten tegenwoordig de eenige zijn, die in goud kunnen worden omgezet, het ook waar is, dat dit in den wereldhandel in de meeste gevallen over het hoofd wordt gezien en de voorkeur gegeven wordt zaken te doen op grond van credieten, die zeer gemakkelijk overdraagbaar zijn. Het probleem, waarvoor wij ons gesteld zien, is dollarcredieten even gemakkelijk verhandelbaar te maken in alle wereldmarkten als eenig ander crediet, waarmede zij in aanraking kunnen komen.

¹⁾ Zie pag. 239 van dezen jaargang.

Suikerproductie der wereld. — Wij laten hier volgen de laatste taxatie door Willett & Gray van den wereldsuikerroofigst in 1920/21 in vergelijking met de opbrengst in 1919/20.

	Bietsuiker.	
	1920/21	1919/20
	ton	ton
Duitschland	1.100.000	739.548
Tschecho-Slowakye	680.000	475.877
Oostenrijk en Hongarije	35.000	12.151
Frankrijk	305.000	154.444
België	250.000	146.918
Holland	300.000	238.692
Rusland (Ukraine en Polen)	250.000	226.691
Zweden	164.194	145.072
Denemarken	165.000	152.852
Italië	150.000	182.843
Spanje	200.000	81.650
Zwitserland	10.000	8.550
Bulgarije	7.837	10.974
Roemenië	5.000	—
	3.622.031	2.576.262

	1920/21 ton	1919/20 ton
Totaal in: Europa	3.622.031	2.576.262
Noord-Amerika (V. S.)	969.419	652.957
Canada	34.600	16.500
Totaal bietsuiker	4.626.050	3.245.719

Rietsuiker.

	1920/21 ton	1919/20 ton
<i>Noord-Amerika.</i>		
Louisiana	150.996	108.035
Texas	6.238	—
Portorico	415.000	433.825
Sandwichs Eilanden	527.400	496.183
West-Indië: St. Croix	4.500	12.400
<i>Cuba</i>	3.900.000	3.730.077

Britsch-West-Indië.

Trinidad	50.000	58.416
Barbados	30.000	54.279
Jamaica	45.000	46.875
Antigua	13.500	15.540
St. Kitts	8.000	10.036
Andere eilanden	10.000	5.651

Fransch-West-Indië.

Martinique	25.000	19.097
Guadeloupe	25.000	25.500
San Domingo	189.000	175.736
Haiti	5.000	5.000
Mexico	100.000	92.000

Centraal-Amerika.

Guatemala	15.000	15.000
Overig Centraal-Amerika	20.000	20.000

Zuid-Amerika.

Demerara	100.000	96.000
Suriname	12.000	12.000
Venezuela (uitvoer)	15.000	18.000
Ecuador	8.000	7.000
Peru	350.000	330.000
Argentinië	201.998	298.709
Brazilië	300.000	177.155

Totaal in:

Amerika	6.526.632	6.262.514
---------------	-----------	-----------

Azië.

Britsch-Indië	2.349.000	3.049.157
Java	1.485.000	1.335.763
Formosa en Japan	350.000	283.482
Philippijnen (uitvoer)	289.000	209.336

Totaal in:

Azië	4.473.000	4.877.738
------------	-----------	-----------

Australië

Australië	175.000	162.298
-----------------	---------	---------

Fidzji eilanden

Fidzji eilanden	60.000	60.000
-----------------------	--------	--------

Totaal in:

Australië en Polinesië	235.000	222.298
------------------------------	---------	---------

Afrika.

Egypte	80.000	86.712
Mauritius	225.000	235.490
Réunion	40.000	32.336
Natal	140.000	142.851
Mozambique	45.000	38.746

Totaal in Afrika

Totaal in Afrika	530.000	536.135
------------------------	---------	---------

Europa.

Spanje	6.886	6.048
Totale rietsuikerproductie	11.771.518	11.904.733
„ bietsuikerproductie	4.626.050	3.245.719

Totale wereldsuikerproductie

Totale wereldsuikerproductie	16.397.568	15.150.452
------------------------------------	------------	------------

Trekt men hiervan den oogst van Britsch-Indië af, die geheel in het land blijft en nauwelijks invloed uitoefent op den import naar Britsch-Indië, dan komen wij tot de volgende cijfers voor de

	Raming 1920/21	Opbrengst 1919/20
Totale wereldsuikerproductie	14.048.568 tons	12.101.295 tons

hetgeen dus eene toename van bijna 2.000.000 tons zoude beteekenen.

ONTVANGEN:

Grundsätzliches zum Reparationsplan von Dr. Franz Gutmann, O. Professor an der Universität Jena, Jena, Verlag von Gustav Fischer, 1921.

Normalisatie-Bureau voor arbeidszaken in de Metaalnijverheid, *Handleiding met vaklijst*, Augustus 1921, N. A. M. p/a Werkspoor, Amsterdam.

Auslandswegweiser, *Venezuela*, von Dr. Wilhelm Sievers, mit 1 Uebersichtskarte, Hamburg, L. Friederichsen & Co., 1921.

Auslandswegweiser, *Mittel-Amerika*, von Dr. Karl Sapper, mit 1 Uebersichtskarte, Hamburg, L. Friederichsen & Co., 1921.

Auslandswegweiser, *Süd Afrika*, von Dr. H. Blumhagen, mit 1 Uebersichtskarte, Hamburg, L. Friederichsen & Co., 1921.

Wet op het Statistiekrecht (Stbl. 1921, No. 55) met bijbehorende bepalingen (o.a. betreffende volvoering van het recht, anders dan door het oplakken van zegels), 2e druk, toegelicht door N. S. Ohmstede, 1921, J. F. Swartsenburg, Amsterdam.

MAANDCIJFERS.
POSTCHEQUE EN GIRODIENST.

	Juni 1920		Juni 1921	
	Aantal	Bedrag	Aantal	Bedrag
Aantal rekeninghouders op u ^o .	26.324	—	39.567	—
Aantal rekeningen op u ^o	27.070	—	40.579	—
Stortingen	139.041	60.817.686	249.136	80.069.334
Overgeschrijvingen:	81.011	132.440.644	—	—
a. bijgeschreven	—	—	126.565	190.879.021
b. afgeschreven	—	—	136.698	194.025.749
Afschrijvingen	70.343	37.071.419	—	—
wegens cheques.	—	—	100.690	54.596.684
Totaal tegoed rekeninghouders op u ^o .	—	207.345.881	—	122.407.921

GIRO-KANTOOR DER GEMEENTE AMSTERDAM.

	Juni 1921		Juni 1920	
	Posten	Bedrag	Posten	Bedrag
Ontvangen en betaald:				
in contanten	26750	f 14.503.290	104500	f 11.733.769
door overschrijving ¹⁾	64552	„ 113.109.303	57096	„ 133.621.116
Particuliere rekeninghoud.	11129 ²⁾	„ 24.600.124	8360 ²⁾	„ 26.124.790
Saldo te goed part. rek. u ^o .	—	„ 7.468.728	—	„ 5.623.676
Deposito's	276 ²⁾	„ 443.300	—	—

¹⁾ Inclusieve verrekeningen tusschen gemeentediensten, zijnde plm. f 44.081.698,51 per maand. ²⁾ Aantal.

STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN.

N.B. *** beteekent: Cijfers nog niet ontvangen.

GELDKOERSEN.

BANKDISCONTO'S.

Ned. (Disc. Wissels. 4½ 1 Juli '15)	Zweeds. R.ksbk 6 6 Juli '21
Bk. Bel.Binn.Eff. 5½ 19 Oct. '20	Bk. v. Noorw. 6½ 6 Juli '21
Vrsch. in R.C. 6½ 19 Oct. '20	Zwits. Nat. Bk. 4- 13 Aug. '21
Bk. van Engeland 5½ 22 Juli '21	Belg. Nat. Bk. 5-5½ 19 Mei '21
Duitsche Rijksbk. 5 23 Dec. '14	Bank v. Spanje 6 4 Nov. '20
Bk. van Frankrijk 5½ 28 Juli '21	Bank v. Italië 6 20 Mei '20
Oostenr. Hong. Bk. 5 25 Juli '21	F. Res. Bk. N.Y. 5½ 20 Juli '21
Nat. Bk. v. Denem. 6 5 Mei '21	Javasche Bank 3½ 1 Aug. '09

OPEN MARKT.

Data	Amsterdam		Lonaen	Berlijn	Parijs	N. York
	Part. disconto	Prolongatie	Part. disconto	Part. disconto	Part. disc.	Call-money
13 Aug. '21	—	4 ¹⁾	47/8	4-5/8	—	5 1/2-6
8-13 „ '21	—	3-4 1/4	4 3/8-7/8	4-5/8	—	5 1/2-6
1-6 „ '21	—	3-1/2	4 1/2-5/8	4-5/8	—	5-6 1/2
25-30 J. '21	—	3-1/4	4 3/8-1/2	4-5/8	—	3-5 1/2
9-14 A. '20	3	3 1/2	6 3/4	4-5/8	—	6 7
11-15 A. '19	3 1/4-4 1/8	4 1/2-5	3 3/8	4-5/8	—	3 1/2-6 1/4
20-24 Juli '14	3 1/8-3/16	2 1/4-3/4	2 1/4 3/4	2 1/8-1/2	2 3/4	5 1/2-7 1/2

¹⁾ Notering van 12 Aug. 1921.

WISSELKOERSEN.

WISSELMARKT.

Stof tot veel opmerkingen geeft de loop der wisselkoersen deze week niet. Aanvankelijk zette het $\frac{1}{2}$ zijne rijzing voort tot 11,86, waarna de koers gestadig afbrokkelde; slot 11,77. Parijs 25,15 na 25,50. Brussel met enkele fluctuaties, tamelijk stationnair. Het slot was voor al deze diversen eerder gezocht.

Flink aangeboden waren marken, die van 4 op 3,71 kwamen. Oostenrijksche kronen en Budapest waren zeer gezocht en kwamen op 47 en 97, waarop een teruggang op 38 en 82 volgde. Indië gevraagd; er werd $99\frac{1}{2}$ geboden. Heden was er ook veel vraag voor de Scandinavische wissels; slot 67,50, 51,10 en 41,70 biedend.

KOERSEN IN NEDERLAND

Data	Londen *)	Parijs *)	Berlijn *)	Weenen *)	Brussel **)	New York **)
8 Aug. 1921..	11.78	25.35	3.99 $\frac{1}{2}$	0.34 $\frac{1}{2}$	24.35 $\frac{1}{2}$	3.22 $\frac{1}{2}$
9 " 1921..	11.79	25.35	3.99 $\frac{1}{2}$	0.35 $\frac{1}{2}$	24.57 $\frac{1}{2}$	3.21
10 " 1921..	11.75 $\frac{1}{2}$	25.25	3.99	0.37 $\frac{1}{2}$	24.42 $\frac{1}{2}$	3.22 $\frac{1}{2}$
11 " 1921..	11.76 $\frac{1}{2}$	25.25	3.96 $\frac{1}{2}$	0.42	24.42	3.21 $\frac{1}{2}$
12 " 1921..	11.75 $\frac{3}{4}$	25.12 $\frac{1}{2}$	3.92	0.39 $\frac{1}{2}$	—	3.21 $\frac{1}{4}$
13 " 1921..	—	—	—	—	—	—
Laagste d. w. 1)	11.75 $\frac{1}{2}$	25.05	3.82 $\frac{1}{2}$	0.34	24.32 $\frac{1}{2}$	3.19 $\frac{3}{4}$
Hoogste " " 1)	11.86	25.55	4.02	0.45	24.65	3.26
5 Aug. 1921..	11.74 $\frac{3}{4}$	25.25	4.03	0.36 $\frac{1}{2}$	24.25	3.26 $\frac{3}{8}$
29 Juli 1921..	11.58 $\frac{1}{2}$	24.90	4.—	0.36	24.06	3.24 $\frac{3}{4}$
Muntpariteit..	12.10 $\frac{5}{8}$	48.—	59.26	50.41	48.—	2.48 $\frac{1}{4}$

*) Noteering te Amsterdam. **) Noteering te Rotterdam.
1) Particuliere opgave.

Data	Stockholm *)	Kopenhagen *)	Christiania *)	Zwitserland *)	Spanje 1)	Batavia 1) telegrafisch
8 Aug. 1921	67.15	50.25	41.85	54.35	41.80	97
9 " 1921	67.50	50.30	41.60	54.35	41.90	97
10 " 1921	67.40	50.27 $\frac{1}{2}$	41.30	54.35	41.77 $\frac{1}{2}$	97
11 " 1921	67.30	50.50	41.30	54.25	41.65	97
12 " 1921	67.45	51.10	41.50	54.30	41.60	97
13 " 1921	—	—	—	—	41.65	97
L'ste d. w. 1)	67.—	50.—	41.05	54.15	41.50	97
H'ste " " 1)	67.60	51.10	41.75	54.35	41.95	97
5 Aug. 1921	66.90	50.25	41.75	54.10	41.80	97
29 Juli 1921	66.40	49.25	41.60	53.35	41.70	97
Muntpariteit	66.67	66.67	66.67	48.—	48.—	97

*) Noteering te Amsterdam. 1) Particuliere opgave.

Termijnnoteringen der Valuta-Kas.

Ecarts tusschen termijnnotering en contanten koers.
(week van 1—5 Augustus 1921.)

New-York.	Ultimo Aug.	Ultimo Sept.	Ultimo Oct.
Hoogste B Koers	disagio $\frac{3}{4}$ ct.	disagio $1\frac{1}{2}$ ct.	disagio 2 ct.
Laagste B " "	" $\frac{1}{2}$ " "	" $1\frac{1}{8}$ " "	" $1\frac{3}{8}$ " "
Hoogste L " "	" $\frac{3}{8}$ " "	" $\frac{3}{4}$ " "	" $1\frac{1}{4}$ " "
Laagste L " "	gelijk	" $\frac{1}{2}$ " "	" 1 " "

Londen.	Ultimo Aug.	Ultimo Sept.	Ultimo Oct.
Hoogste B Koers	disagio $\frac{3}{8}$ ct.	disagio $\frac{1}{2}$ ct.	disagio $\frac{3}{4}$ ct.
Laagste B " "	gelijk	gelijk	gelijk
Hoogste L " "	agio 1 " "	agio 1 " "	agio 1 " "
Laagste L " "	" $\frac{1}{4}$ " "	" $\frac{1}{4}$ " "	" $\frac{1}{4}$ " "

Parijs.	Ultimo Aug.	Ultimo Sept.	Ultimo Oct.
Hoogste B Koers	disagio $7\frac{1}{2}$ ct.	disagio 10 ct.	disagio $12\frac{1}{2}$ ct.
Laagste B " "	gelijk	gelijk	gelijk
Hoogste L " "	agio $2\frac{1}{2}$ " "	gelijk	disagio 5 " "
Laagste L " "	gelijk	gelijk	gelijk

België.	Ultimo Aug.	Ultimo Sept.	Ultimo Oct.
Hoogste B Koers	disagio $2\frac{1}{2}$ ct.	disagio 5 ct.	disagio 5 ct.
Laagste B " "	gelijk	gelijk	agio $2\frac{1}{2}$ " "
Hoogste L " "	agio 5 " "	agio $7\frac{1}{2}$ " "	" $7\frac{1}{2}$ " "
Laagste L " "	" $2\frac{1}{2}$ " "	gelijk	gelijk

Berlijn.	Ultimo Aug.	Ultimo Sept.	Ultimo Oct.
Hoogste B Koers	disagio 1 ct.	agio $2\frac{1}{2}$ ct.	agio $4\frac{1}{2}$ ct.
Laagste B " "	gelijk	gelijk	" 2 " "
Hoogste L " "	agio 3 " "	agio 5 " "	" 6 " "
Laagste L " "	" 1 " "	" 2 " "	" 4 " "

KOERSEN TE NEW YORK.

Data	Cable Lond. (in $\$$ per $\pounds$)	Zicht Parijs (in cl. p. frs.)	Zicht Berlijn (in cl. p. Mk.)	Zicht Amsterd. (in cl. p. gld.)
13 Aug... 1921	3.66.50	7.80	1.16	31.17
Laagste d. week	3.64.87	7.80	1.16	31.05
Hoogste " "	3.71.50	7.95	1.26	31.18
6 Aug... 1921	3.60.87	7.77	1.23	30.70
30 Juli... 1921	3.57.12	7.63	1.23	30.76
Muntpariteit..	4.86.67	5.18 $\frac{1}{4}$	95 $\frac{1}{4}$	40 $\frac{3}{4}$

KOERSEN VAN DE VOLGENDE PLAATSEN OP LONDEN

Plaatsen en Landen	Noteerings-eenheden	29 Juli 1921	5 Aug. 1921	6/12 Aug. '21 Laagste	Hoogste	12 Aug. 1921
Alexandrië..	Piast. p. $\pounds$	97 $\frac{15}{32}$	97 $\frac{15}{32}$	97 $\frac{15}{32}$	97 $\frac{15}{32}$	97 $\frac{15}{32}$
*B. Aires 1)..	d. p. $\pounds$	44 $\frac{1}{2}$	43 $\frac{7}{16}$	43 $\frac{3}{4}$	44 $\frac{1}{2}$	44
Calcutta	$\pounds$ p. rup.	1/3 $\frac{15}{32}$	1/3 $\frac{11}{16}$	1/3 $\frac{5}{8}$	1/3 $\frac{3}{4}$	1/3 $\frac{23}{32}$
Hongkong ..	id. p. $\pounds$	2/9 $\frac{3}{8}$	2/9 $\frac{3}{8}$	2/7 $\frac{1}{2}$	2/9 $\frac{3}{4}$	2/8 $\frac{3}{8}$
Lissabon	d. per Mil.	7 $\frac{1}{2}$	6 $\frac{1}{2}$	6 $\frac{1}{4}$	7 $\frac{1}{4}$	6 $\frac{1}{2}$
Madrid	Peset. p. $\pounds$	27.85	28.08	28.08	28.35	28.28
*Montevideo 1	d. per $\pounds$	41	42 $\frac{1}{4}$	42 $\frac{3}{8}$	44	42 $\frac{11}{16}$
Montreal....	$\pounds$ per $\pounds$	4.01 $\frac{1}{2}$	4.03	4.02 $\frac{1}{2}$	4.15	4.06 $\frac{1}{4}$
*R.d.Janeiro.	d. per Mil.	7 $\frac{9}{16}$	8 $\frac{3}{8}$	7 $\frac{1}{2}$	8 $\frac{1}{2}$	8 $\frac{1}{16}$
Rome	Lires p. $\pounds$	85.75	83.50	82.75	84.25	83.50
Shanghai....	$\pounds$ p. tael	3/8 $\frac{1}{2}$	3/9 $\frac{3}{4}$	3/6 $\frac{1}{2}$	3/10 $\frac{1}{4}$	3/8
Singapore ..	id. p. $\pounds$	2 $\frac{3}{8}$	2 $\frac{3}{8}$	2 $\frac{3}{8}$	2 $\frac{3}{8}$	2 $\frac{3}{8}$
*Valparaiso..	peso p. $\pounds$	36.00	35.60	35.50	35.80	35.80
Yokohama ..	$\pounds$ per yen	2/8 $\frac{3}{8}$	2/8 $\frac{3}{8}$	2/7 $\frac{1}{2}$	2/8 $\frac{1}{4}$	2/7 $\frac{13}{16}$

*Koersen der voorgaande dagen. 1) Telegrafisch transfert.

NOTEERING VAN ZILVER

Noteering te Londen	te New York
13 Aug. 1921	37 $\frac{3}{8}$ 61.—
6 " 1921	38 $\frac{3}{4}$ 61 $\frac{1}{4}$
30 Juli 1921	— 61 $\frac{1}{4}$
23 " 1921	38 60 $\frac{1}{4}$
14 Aug. 1920	59 $\frac{1}{8}$ 95 $\frac{3}{8}$
16 Aug. 1919	59 $\frac{3}{8}$ 112 $\frac{3}{8}$
20 Juli 1914	24 $\frac{15}{16}$ 54 $\frac{1}{8}$

NEDERLANDSCHE BANK.

Verkorte Balans op 15 Augustus 1921.

Activa.	
Binnenl. Wissels, Prom., enz. in disc.	H.-bk. f 134.533.694,75 B.-bk. " 25.698.819,18 $\frac{1}{2}$ Ag.sch. " 61.682.825,04
Papier o. h. Buitenl. in disconto	f 221.915.338,97 $\frac{1}{4}$
Idem eigen portef.	f 47.582.489,—
Af: Verkocht maar voor de bk. nog niet afgel. " "	47.582.489,—
Beleeningen op onderp.	H.-bk. f 72.256.531,15 $\frac{1}{2}$ incl. vrsch. B.-bk. " 15.118.565,10 $\frac{1}{2}$ Ag.sch. " 80.930.409,78
	f 168.305.506,04
Op Effecten	f 162.550.106,04
Op Goederen en Spec.	5.755.400,—
Voorschotten a. h. Rijk	12.970.454,45 $\frac{1}{4}$
Munt en Muntmateriaal	Munt, Goud . . . . . f 56.237.620,— Muntmat., Goud . . . . . f 649.730.929,59
	f 605.968.549,59
Munt, Zilver, enz.	11.006.603,54
Muntmat., Zilver	—
Effecten	Bel. v. h. Res.fonds. . . . . f 5.256.094,75 id. van $\frac{1}{4}$ v. h. kapit. " 3.964.308,87 $\frac{1}{2}$
	9.220.401,62 $\frac{1}{2}$
Geb. en Meub. der Bank	3.747.500,—
Diverse rekeningen	18.059.851,32 $\frac{1}{2}$
	f 1.098.776.694,55
Passiva.	
Kapitaal	f 20.000.000,—
Reservefonds	5.386.728,62 $\frac{1}{2}$
Bankbiljetten in omloop	1.004.597.155,—
Bankassigtiën in omloop	1.896.232,17
Rek.-Cour. } Het Rijk f — } Anderen " 57.041.492,78	57.041.492,78
Diverse rekeningen	9.855.125,97 $\frac{1}{2}$
	f 1.098.776.694,55

NED. BANK 15 Augustus 1921 (vervolg).

Beschikbaar metaalsaldo..... f 403.527.559,05
 Op de basis van $\frac{2}{3}$ metaaldekking .... „ 190.820.591,06
 Minder bedrag aan bankbiljetten in omloop
 dan waartoe de Bank gerechtigd is... „ 2.017.637.795,—

Verschillen met den vorigen weekstaat:

	<i>Meer</i>	<i>Minder</i>
Disconto's		53.900.584,35
Buitenlandsche wissels..		300.978,—
Beleeningen	38.076.974,12 $\frac{1}{2}$	—
Goud	—	—
Zilver	214.946,40 $\frac{1}{2}$	—
Bankbiljetten.....		13.579.090,—
Part. Rek.-Crt. saldo's ..		2.472.248,26

Voornaamste posten in duizenden guldens.

Data	Goud	Zilver	Bank- biljetten	Andere opeischbare schulden
15 Aug. 1921.....	605.969	11.007	1.004.597	58.938
8 „ 1921.....	605.969	10.792	1.018.176	60.967
1 „ 1921.....	605.969	10.997	1.038.588	65.621
25 Juli 1921.....	605.969	11.159	1.012.790	55.867
18 „ 1921.....	605.969	11.323	1.019.299	55.418
16 Aug. 1920.....	636.339	15.912	1.025.134	109.288
16 Aug. 1919.....	646.533	5.792	996.647	79.149
25 Juli 1914.....	162.114	8.228	310.437	6.198

Data	Totaal bedrag disconto's	Hieraan Schalkst- promessen rechtstreeks	Belee- ningen	Beschik- baar Metaal- saldo	Dek- kings- percen- tage
15 Aug. 1921	221.915	68.700	168.306	403.528	58
8 „ 1921	275.816	138.700	130.229	400.191	57
1 „ 1921	269.256	118.700	158.310	395.383	56
25 Juli 1921	260.225	118.700	131.777	402.655	56
18 „ 1921	262.090	114.700	132.560	401.595	57
16 Aug. 1920	94.859	10.000	303.716	426.572	58
16 Aug. 1919	101.330	40.000	234.006	436.277	61
25 Juli 1914	67.947	14.300	61.686	43.521 ¹⁾	75

¹⁾ Op de basis van $\frac{2}{3}$ metaaldekking.

Uit de bekendmaking van den Minister van Financiën blijkt, dat uitstonden op:

	8 Augustus 1921	15 Augustus 1921
Aan schatkistpromessen..	f 491.050.000,—	f 420.450.000,—
waarvan rechtstreeks bij de Ned. Bank geplaatst ..	„ 138.700.000,—	„ 68.700.000,—
Aan schatkistbiljetten ..	„ 192.509.000,—	„ 197.431.000,—
Aan zilverbons	„ 39.327.460,25	„ 39.692.445,25

JAVASCHE BANK.

Voornaamste posten in duizenden guldens. De samengetrokken cijfers der laatste weken zijn telegraphisch ontvangen.

Data	Goud	Zilver	Bank- biljetten	Andere opeischb. schulden
6 Aug. 1921.....	227.750		305.500	140.500
30 Juli 1921.....	227.250		300.000	140.500
23 „ 1921.....	227.000		302.500	128.000
2 Juli 1921.....	221.362	16.935	307.461	118.466
25 Juni 1921.....	226.457	16.340	310.892	121.852
18 „ 1921.....	224.737	15.806	317.782	133.380
11 „ 1921.....	224.938	15.510	319.042	138.100
7 Aug. 1920.....	206.696	6.259	338.922	207.206
9 Aug. 1919.....	142.029	4.194	258.438	85.625
25 Juli 1914.....	22.057	31.907	110.172	12.634

Data	Dis- conto's	Wissels, buiten N.-Ind. betaalbaar	Belee- ningen	Diverse reke- ningen ¹⁾	Beschik- baar metaal- saldo	Dek- kings- percen- tage
6 Aug. 1921		201.000		***	138.550	51
30 Juli 1921		196.500		***	139.150	52
23 „ 1921		198.000		***	140.900	53
2 Juli 1921	34.934	21.222	101.877	24.901	153.562	56
25 Juni 1921	33.413	19.895	105.990	23.507	156.678	56
18 „ 1921	35.554	21.509	106.409	35.728	150.720	58
11 „ 1921	39.804	20.522	113.071	35.124	149.424	52
7 Aug. 1920	27.888	24.098	185.312	14.721	103.869	39
9 Aug. 1919	12.848	16.868	137.441	27.431	77.661	42
25 Juli 1914	7.259	6.395	47.934	2.228	4.842 ²⁾	44

¹⁾ Sluitpost der activa. ²⁾ Op de basis van $\frac{2}{3}$ metaaldekking.

DE SURINAAMSCHE BANK.

Voornaamste posten in duizenden guldens.

Data	Metaal	Circulatie	Andere opeischb. schulden	Disconto's	Dto. reke- ningen ¹⁾
25 Juni 1921 ..	1.113	1.889	1.430	2.074	237
18 „ 1921 ..	1.112	1.990	872	2.076	299
11 „ 1921 ..	1.112	2.057	872	2.069	291
4 „ 1921 ..	1.125	2.159	927	2.074	262
23 April 1921 ..	1.129	2.126	928	2.081	392
16 „ 1921 ..	1.127	2.235	885	2.059	399
26 Juni 1920 ..	1.072	1.900	1.111	1.666	356
5 Juli 1919 ..	933	1.565	953	1.516	405
25 Juli 1914 ..	645	1.100	560	735	396

¹⁾ Sluitpost der activa.

BUITENLANDSCHE BANKSTATEN.

BANK VAN ENGELAND.

Voornaamste posten, onder bijvoeging der Currency Notes, in duizenden pond sterling.

Data	Metaal	Circulatie	Currency Notes.		
			Bedrag	Goudd.	Gov. Sec.
10 Aug. 1921	128.381	127.564	327.133	28.500	290.627
3 „ 1921	128.382	128.699	329.220	28.500	293.038
27 Juli 1921	128.370	128.283	325.214	28.500	288.736
20 „ 1921	128.367	127.718	323.966	28.500	287.635
13 „ 1921	128.374	127.966	325.503	28.500	289.097
6 „ 1921	128.369	129.108	325.407	28.500	288.892
11 Aug. 1920	123.068	125.528	363.393	28.500	333.358
13 Aug. 1919	88.288	79.723	338.777	28.500	322.782
22 Juli 1914	40.164	29.317	—	—	—

Data	Gov. Sec.	Other Sec.	Public Depos.	Other Depos.	Re-serve	Dek- kings- perc. ¹⁾
10 Aug. '21	50.115	81.107	18.259	114.197	19.266	14,55
3 „ '21	47.597	77.281	16.318	108.710	18.133	14,50
27 Juli '21	43.188	78.001	15.374	106.436	18.557	15,20
20 „ '21	82.718	82.275	16.936	149.286	19.100	11,49
13 „ '21	76.003	77.613	19.665	134.964	18.868	12,20
6 „ '21	63.798	85.102	19.721	129.041	17.711	11,90
11 Aug. '20	68.250	73.806	15.999	124.019	15.990	11,40
13 Aug. '19	21.390	81.223	22.455	89.158	27.014	24,20
22 Juli '14	11.005	33.633	13.735	42.185	29.297	52 $\frac{1}{2}$

¹⁾ Verhouding tusschen Reserve en Deposits.

DUITSCHER RIJKSBANK.

Voornaamste posten, onder bijvoeging der Darlehens-kassenscheine, in duizenden Mark.

Data	Metaal	Daarvan Goud	Kassen- scheine	Circu- latie	Dek- kings- perc. ¹⁾
4 Aug. '21	1.106.010	1.091.554	3.900.631	77.654.680	7
28 Juli '21	1.105.815	1.091.557	5.397.594	77.890.858	9
21 „ '21	1.105.645	1.091.556	6.344.943	74.997.125	10
14 „ '21	1.102.994	1.091.544	5.511.748	75.352.635	11
7 „ '21	1.102.628	1.091.560	6.677.169	75.839.226	12
30 Juni '21	1.102.768	1.091.563	8.311.208	75.321.095	13
7 Aug. '20	1.098.249	1.091.678	17.648.143	56.060.462	34
7 Aug. '19	1.127.691	1.108.010	8.703.329	28.856.013	34
23 Juli '14	1.691.398	1.356.857	65.479	1.890.895	93

¹⁾ Dekking der circulatie door metaal en Kassenscheine.

Data	Wissels	Rek. Crt.	Darlehenskassenscheine	
			Totaal uitgegeven	In kas bij de Reichsbank
4 Aug. 1921	1.096.443	9.311.940	12.223.000	3.825.400
28 Juli 1921	1.135.529	15.824.156	13.802.200	5.323.700
21 „ 1921	1.470.787	9.928.184	14.673.700	6.273.000
14 „ 1921	1.516.264	14.584.808	14.045.000	5.441.900
7 „ 1921	1.494.519	9.927.014	15.355.300	6.606.800
30 Juni 1921	1.565.406	20.392.708	17.068.000	8.240.900
7 Aug. 1920	42.242.412	12.975.818	31.015.400	17.823.500
7 Aug. 1919	28.545.490	8.322.242	20.622.700	8.681.100
23 Juli 1914	750.892	943.964	—	—

BANK VAN FRANKRIJK.

Voornaamste posten in duizenden francs.

Data	Goud	Waarvan in het Buitenland	Zilver	Te goed in het Buitenland	Buit.gew. voorsch. a/d. Staat
11 Aug.'21	5.521.597	1.948.367	275.948	623.876	25.000.000
4 " '21	5.521.286	1.948.367	275.535	626.325	25.200.000
28 Juli '21	5.521.076	1.948.367	275.285	632.191	25.100.000
21 " '21	5.520.888	1.948.367	274.947	633.868	25.000.000
12 Aug.'20	5.589.774	1.978.278	248.022	685.469	25.800.000
14 Aug.'19	5.572.149	1.978.278	298.484	908.657	23.300.000
23 Juli '14	4.104.390	—	639.620	—	—

Data als boven.	Wissels	Uitgestelde Wissels	Beleening	Bankbiljetten	Rek. Cr. Particulieren	Rek. Cr. Staat
	2.513.100	72.725	2.180.895	37.225.800	2.641.845	39.415
	2.989.636	73.507	2.158.062	37.364.596	2.788.876	36.285
	2.769.361	74.740	2.167.242	36.911.450	3.229.368	22.265
	2.586.578	76.123	2.208.310	37.269.951	2.770.225	31.306
	1.965.153	499.359	1.969.326	38.046.323	3.319.643	69.561
	944.194	734.339	1.262.572	35.151.564	2.879.171	86.375
	1.541.080	—	769.400	5.911.910	942.570	400.590

BANQUE NATIONALE DE BELGIQUE.

Voornaamste posten in duizenden francs.

Data	Metaal incl. buitenl. sald.	Beleening van buitenl. vorder.	Beleening van prom. d. provinc.	Binn. wissels en beleen.	Circulatie	Rek. Cr. partit.
11 Aug.'21	321.509	84.653	480.000	760.666	6.190.687	341.944
4 " '21	325.178	84.653	480.000	768.724	6.170.097	340.860
28 Juli '21	325.109	84.653	480.000	720.372	6.138.109	317.882
19 " '21	325.453	84.652	480.000	697.199	6.092.590	381.067
12 Aug.'20	356.693	84.653	480.000	696.846	5.485.314	1.602.293

VEREENIGDE STATEN VAN NOORD-AMERIKA.

FEDERAL RESERVE BANKS.

Voornaamste posten in duizenden dollars.

Data	Goudvoorraad			Zilver etc.	F.R. Notes in circulatie
	Totaal bedrag	Dekking F. R. Notes	In het buitenl.		
20 Juli '21	2.508.298	1.735.845	—	151.068	2.564.613
13 " '21	2.492.544	1.737.955	—	155.050	2.603.833
6 " '21	2.477.806	1.735.703	—	153.406	2.671.916
29 Juni '21	2.461.931	1.730.795	—	163.527	2.634.475
23 Juli '20	1.953.271	1.303.866	111.531	150.741	3.118.205
25 Juli '19	2.095.151	1.233.018	—	65.872	2.604.497

Data	Wissels	Totaal Deposito's	Gestort Kapitaal	Algem. Dekkingsperc. 1)	Percent. Gouddekking circul. 2)
20 Juli '21	1.710.056	1.693.019	102.222	62,5	80,6
13 " '21	1.729.115	1.693.991	102.090	61,6	78,9
6 " '21	1.832.499	1.713.152	102.103	60,0	76,0
29 Juni '21	1.803.165	1.685.788	102.184	60,8	77,3
23 Juli '20	2.823.450	2.457.977	95.008	44,4	49,5
25 Juli '19	2.243.158	2.487.056	83.317	47,9	49,2

1) Verhouding tusschen: den totalen goudvoorraad, zilver etc., en de opschbare schulden: F. R. Notes en netto deposito's. 2) Na aftrek van 35 pCt. der totale dekkingsmiddelen als dekking voor de netto deposito's.

PARTICULIERE BANKEN AANGESLOTEN BIJ HET FED. RES. STELSEL.

Voornaamste posten in duizenden dollars.

Data	Aantal banken	Totaal uitgezette gelden en beleggingen	Reserve bij de F. R. banks	Totaal deposito's	Waarvan time deposits
13 Juli '21	816	11.737.598	1.247.211	13.266.870	2.903.087
6 " '21	816	11.809.327	1.251.237	13.275.884	2.920.580
29 Juni '21	817	11.873.241	1.241.465	13.366.894	2.933.118
22 " '21	817	11.863.069	1.254.660	13.371.133	2.919.332
16 Juli '20	813	16.977.619	1.421.524	14.364.333	2.693.632
18 Juli '19	769	14.483.797	1.309.136	12.895.839	1.766.815

Aan het eind van ieder kwartaal wordt een overzicht gegeven van enkele niet wekelijks opgenomen bankstaten.

EFFECTENBEURZEN.

Amsterdam, 15 Augustus 1921.

Nog steeds is de beurs te Berlijn de levendigste van alle markten, zowel op het continent als in de Vereenigde Staten. Het behoeft dan ook geen verwondering te wekken, als een overzicht der effectenbeurzen het allereerst de aandacht op de Deutsche markten vestigt. Hier speelt zich de staathuishouding van Duitschland zoo nauwkeurig af, dat men feitelijk van den loop der koersen ter beurze de innerlijke verhoudingen kan aflezen, natuurlijk rekening houdende met de correcties, die een overprikkelde speculatiezucht in dit reflexbeeld aanbrengt. Want langzamerhand is de markt te Berlijn volkomen afhankelijk geworden van de verhoudingen op de wisselmarkt en deze staat weder op haar beurt in onverbreekelijk verband met de economische en politieke situatie van onze Oostelijke buren. De conferentie, die in de afgelopen week te Parijs heeft plaats gevonden, ter bespreking van de Opper-Silezische kwestie heeft haren invloed op den stand der betaalmiddelen doen gelden, evenals de betaling van één milliard goudmark, die vóór het einde van deze maand zal moeten plaats hebben. En nu is het tekenende in dit geval, dat, ondanks het feit, dat de verdeeling van Opper-Silezië volgens de Poolsch-Fransche verlangens vermoedelijk niet zo grif zal worden doorgevoerd en niettegenstaande de omstandigheid, dat het milliard Markten reeds aangekocht is (voor het grootste gedeelte in dollarwaarden), de koers van de Reichsmark een voortdurend grotere reactie heeft aangetoond. De prijzen van de diverse aandelensoorten op de Deutsche beurzen stegen natuurlijk dienovereenkomstig, zoodat een index-cijfer, regelmatig door de „Frankfurter Zeitung“ gepubliceerd, het hoogste tot nu toe bereikte niveau heeft kunnen aantonen. Om eenig denkbeeld te verkrijgen van de geweldige hausse, die thans ter beurze van Berlijn, Frankfort, etc. „woedt“, releveeren wij hier, dat, indien men den gemiddelden koers van de fondsen, die het hierboven genoemde indexcijfer samenstellen, per 2 Januari 1920 op 100 stelt, dit cijfer thans niet minder dan 208 bedraagt. De beurswaarde is dus meer dan verdubbeld en bij de dalende richting van de Reichsmark is aan de opgaande beweging der beurskoersen nog geen einde te ontdekken. Men put zich uit in het geven van verklaringen van dit verschijnsel, doch afdoend is dit nog nergens geschied. Vermoedelijk is hier een complex van oorzaken aan het werk, waarvan de zeer sterke verhooging der belastingen, de als gevolg hiervan ontstane „vlucht voor de Mark“ en de moeilijkheden om de volgende annuïteiten van de schadeloosstelling op tijd te voldoen wel als de voornaamste factoren aangemerkt moeten worden.

De omzetting aan de Deutsche beurzen zijn inmiddels meer dan geweldig geworden. Men is thans doende maatregelen te beramen om de zaken sneller te kunnen afwickelen, waarbij ook ter sprake is gekomen het afschaffen van de z.g. „eenheidskoersen“. Vermoedelijk echter zal de definitieve doorvoering dezer hervorming toch wel moeten wachten op een terugkeer van een kalmer periode.

Van de overige beurzen is feitelijk niet veel interessants te vermelden. De markt te Parijs voert een schijnleven; de van deze plaats gemelde koersen zijn zuiver nominaal te achten. Ook de markt te Londen is uitermate beperkt, doch wordt af en toe toch iets verlevendigd door de wisselingen op de geldmarkt. Zoo was de algemeene tendenz gedurende de achter ons liggende berichtperiode vrij vast, daar het resultaat der inschrijving op de nieuwe 5½ pCt. conversie-leening, hoewel niet overweldigend, toch zoodanig is geweest, dat de Regeering aan hare verplichtingen tot aflossing van de per 5 October aanstaande vervallende £70 miljoen Exchequer-Bonds zal kunnen voldoen, zonder speciale maatregelen behoeven te nemen. Er is namelijk ingeschreven voor een bedrag van £89 miljoen pond, waarvan £52 miljoen worden voldaan in Exchequer Bonds en de rest in National War Bonds. Daarenboven is ook nog voor een aanzienlijk bedrag aan baar geld ontvangen, zoodat de toestand der schatkist geen zorg behoeft te baren. Hierbij komt nog de aanstaande afbetaling uit de Deutsche schadeloosstelling en de plotselinge rijzing van den Sterlingkoers te New York. Eén en ander heeft een opgewekte stemming ter beurze te voorschijn geroepen, welke echter werd ingeperkt door den zeer stillen handel.

Ook te New York zijn geen momenten van frappante beteekenis naar voren gekomen. De staat van onuitgevoerde orders der Steeltrust deed zien, dat er in negatief opzicht wel eenige verbetering is aan te toonen; de vermindering van het aantal orders is namelijk niet zoo groot als in de vorige maand. Overigens zijn er geen symptomen geweest, die het algemeen aspect ook maar in het minst vermochten te wijzigen.

	9 Aug.	12 Aug.	15 Aug.	Rijzing of daling.
5 %/o Ned. W. Sch. 1918	91 ¹ / ₂	91 ¹⁵ / ₁₆	92	+ ¹ / ₂
4 ¹ / ₂ %/o " " " 1916	89 ¹ / ₂	90 ¹ / ₁₆	90 ¹ / ₈	+ ¹ / ₈
4 %/o " " " 1916	83 ¹ / ₂	83 ⁵ / ₈	83 ³ / ₄	+ ¹ / ₄
3 ¹ / ₂ %/o " " "	74 ¹ / ₄	75	75 ¹ / ₄	+ 1
3 %/o " " "	63 ¹ / ₄	63 ¹ / ₂	63 ¹ / ₂	+ ¹ / ₄
2 ¹ / ₂ %/o Cert. N. W. S.	53 ¹ / ₄	53 ¹ / ₈	53 ¹ / ₈	- ¹ / ₈
5 %/o Oost-Indië 1915	90 ⁵ / ₈	90 ⁷ / ₈	91 ¹ / ₈	+ ¹ / ₂
6 %/o " " 1919	94 ⁹ / ₁₆	95 ¹ / ₄	96	+ 1 ⁷ / ₁₆
4 %/o Oostenr. Kronenrente	2 ¹⁵ / ₁₆	2 ¹⁵ / ₁₆	2 ¹⁵ / ₁₆	
5 %/o Rusland 1906	8 ³ / ₄	8 ⁵ / ₈	9	+ ¹ / ₄
4 %/o Rusl. bij Hope & Co.	8 ¹ / ₄	8 ¹ / ₄	9	+ ³ / ₄
4 ¹ / ₂ %/o China Goud 1898 ..	63	63	63	
4 %/o Japan 1899	58 ¹ / ₈	58 ¹ / ₈	58 ¹ / ₈	
4 %/o Argentinië Buiten...	55 ⁵ / ₈	55 ⁵ / ₈	57	+ 1 ³ / ₈
5 %/o Brazilië 1895	57	57	57	
7 %/o Staatsspoor	103 ¹⁵ / ₁₆	104	104	+ ¹ / ₁₆
7 %/o Amsterdam	102 ⁷ / ₈	102 ³ / ₄	102 ³ / ₄	- ¹ / ₈

Te onzent is de beurs vrij verdeeld geweest. Nu de aandelenmarkt zulke geringe variaties te aanschouwen geeft, gaat veel van het beschikbare geld naar de obligatiemarkt, die dan ook een buitengewoon vast aanzien heeft vertoond. Ondanks het duurdere geld (een gevolg van de stortingen op de jongste emissies, met name op de Indische leening 1921 A) zijn dan ook de meeste beleggingsfondsen vrij aanmerkelijk gemonteerd, o.a. ook onze inheemsche staatsleeningen. Het geweldige succes, dat overigens gedurende de afgelopen week weder de emissies van beleggingswaarden hebben gehad (o.a. de uitgifte van f 5.000.000, — 7¹/₂ pCt. obligaties der Gemeente Soerabaia) bewijst ten overvloede, dat het niet uit gebrek aan gereed kapitaal is, dat de markt voor aandelen te onzent nog steeds een zoo kwijnend bestaan leidt.

Alleen de petroleum-afdeeling heeft gedurende de achter ons liggende dagen een uitzondering gevormd. Niet, wat het hoofdfonds betreft; aandelen Koninklijke Petroleum Maatschappij konden zich niet aan de algemeene tendens onttrekken en gaven een overwegend dalende richting te aanschouwen, hoewel toch de variaties door gebrek aan omzetten beperkt bleven. Anders stond het echter met aandelen Geconsolideerde Hollandsche Petroleum Maatschappij. Nadat de ongunstige uitwerking van de jongste emissie zich ten volle in het koerspeil had geopenbaard, sloeg het niveau een stijgende richting in, gestimuleerd door dekingsaankopen. Ten slotte kwam hierbij nog het bericht, dat de Roemeensche regeering het uitvoerrecht op petroleum aanmerkelijk heeft verlaagd, waardoor groote kooplust voor de betrokken aandelen ontstond. Zij verlaten de berichtsweek dan ook op het hoogste peil.

Voor de overige afdeelingen ter beurze zijn dergelijke factoren niet aan te toonen geweest, zoodat de geheele stemming eerder mat was te noemen. In rubberwaarden ontstond eenig aanbod, dat, hoewel van kleinen omvang, toch niet door de vraag kon worden opgenomen, met het gevolg, dat de koersen reageerden. Op den laatsten dag van de berichtsweek was er een lichte verbetering te constataren.

Ook voor tabakken daalde de belangstelling. Niet voor alle soorten was de beweging echter gelijk. Terwijl voor aandelen Deli-Maatschappij zich b.v. eenig aanbod ontwikkelde, steeg de interesse voor aandelen Deli-Batavia, waardoor het verschil tusschen deze beide soorten zich sterker accentueerde, hetgeen echter niet in de koerslijstjes hieronder tot uitdrukking komt, wijl voor enkele fondsen dagen achtereen geen notering tot stand kon komen.

Industriele waarden bleven aangeboden, evenals aandelen in handelsondernemingen. Van deze laatste groep werden voornamelijk aandelen Linde-Teves en Compania aangegrepen, de laatste op de bekende geruchten van dividend-passeering.

Suikerwaarden waren herhaaldelijk aan geringe fluctuaties onderhevig, doch het slot kwam op een laag niveau. Op dit niveau was echter reeds een groot gedeelte van het verlies ingehaald door een verbetering, die zich in het laatste beursuur van de berichtsweek inzette, zonder dat speciale redenen hiervoor aan te wijzen zijn.

	9 Aug.	12 Aug.	15 Aug.	Rijzing of daling.
Amsterdamsche Bank	161	161	161	
Konolie Bank	143 ³ / ₄	137 ¹ / ₂	139	- 4 ³ / ₄
Ned. Handel-Mij. cert. v. aand.	164 ³ / ₄	159 ¹ / ₂	161 ⁵ / ₈	- 3 ¹ / ₈
Rotterd. Bankvereniging..	111 ¹ / ₄	110	110 ¹ / ₄	- 1
Amst. Superfosfaatfabriek ..	110	104 ⁷ / ₈	104 ⁷ / ₈	- 5 ¹ / ₈
Van Berkel's Patent	95	92	90 ¹ / ₄	- 4 ¹ / ₄
Insulinde Oliefabriek	37 ¹ / ₄	35	36	- 1 ¹ / ₄
Jurgens' Ver. Fabr. pr. aand.	90 ¹ / ₄	91	91 ¹ / ₄	- 1
Hollandia Melkproducten ..	210	210	210	
Philips' Gloeilampenfabriek	296 ³ / ₄	296 ³ / ₄	287	- 9 ³ / ₄

	9 Aug.	12 Aug.	15 Aug.	Rijzing of daling.
R. S. Stokvis & Zonen	578	578	578	
Vereenigde Blikfabrieken ..	90	90	90	
Compania Mercantil Argent.	121	117 ¹ / ₂	116 ¹ / ₄	- 4 ³ / ₄
Cultuur-Mij. d. Vorstenland	171 ¹ / ₄	159	163	- 8 ¹ / ₄
Handelsver. Amsterdam ...	423 ¹ / ₂	401 ¹ / ₂	411	- 12 ¹ / ₂
Holl. Transatl. Handelsver.	37	37	35	- 2
Linde Teves & Stokvis	106 ¹ / ₂	98	97 ¹ / ₄	- 9 ¹ / ₄
Van Nierop & Co's Handel-Mij.	46	46 ¹ / ₂	45 ¹ / ₄	- ³ / ₄
Tels & Co's Handel-Mij.	54	54 ¹ / ₄	52 ¹ / ₂	- 1 ¹ / ₂
Gecons. Holl. Petroleum-Mij.	157 ^{*)}	161 ³ / ₄	166	+ 9
Kon. Petroleum-Mij.	494 ¹ / ₄	483 ¹ / ₂	486	- 8 ¹ / ₄
Orion Petroleum-Mij.				

	9 Aug.	12 Aug.	15 Aug.	Rijzing of daling.
Steauna Romana Petroleum				
Mij. .. Afgest. Aand.	51 ¹ / ₂	51 ¹ / ₈	51 ¹ / ₈	- ³ / ₈
Amsterdam-Rubber-Mij. ...	104 ³ / ₄	96 ¹ / ₂	98 ¹ / ₂	- 6 ¹ / ₄
Nederl.-Rubber-Mij.	53	49	50	- 3
Oost-Java-Rubber-Mij.	158 ¹ / ₂	142	145	- 18 ¹ / ₂
Deli-Batavia	355	345	345	- 10
Deli-Maatschappij	350	350	350	
Medan-Tabak-Maatschappij ..	314 ¹ / ₂	315	315	+ ¹ / ₂
Senembah-Maatschappij	425	420	420	- 5

* Ex. cl.

De scheepvaart-afdeeling bleef zeer ongeanimeerd, vrijwel zonder omzetten.

	9 Aug.	12 Aug.	15 Aug.	Rijzing of daling.
Holland-Amerika-Lijn	225	215	215	- 10
" " " „gem.eig.	215	206	210	- 5
Holland-Gulf-Stoomv.-Mij. ...	95	95	95	
Hollandsche Stoomboot-Mij.	86 ¹ / ₂	86 ¹ / ₂	86 ¹ / ₂	
Java-China-Japan-Lijn	139	140	141	+ 2
Kon. Hollandsche Lloyd ...	68 ¹ / ₄	68 ¹ / ₈	68 ¹ / ₈	- ¹ / ₈
Kon. Ned. Stoomv.-Mij.	119	117	117	- 2
Koninkl.-Paketaart Mij. ...	116 ³ / ₄	115 ³ / ₄	118	+ 1 ¹ / ₄
Maatschappij Zeevaart	95	102	102	+ 7
Nederl. Scheepvaart-Unie ..	124	122	123 ¹ / ₂	- ¹ / ₂
Nievelt Goudriaan	231	216	216	- 15
Rotterdamsche Lloyd	157 ³ / ₄	153	155	- 2 ³ / ₄
Stoomv.-Mij. „Hillegersberg”	95	91	91	- 4
" " „Nederland” ..	187	183	187	
" " „Noordzee” ...	38 ⁵ / ₈	41 ³ / ₈	41 ³ / ₈	+ 2 ³ / ₄
" " „Oostzee”	100	95	95	- 5

De Amerikaansche markt was iets in reactie in verband met den eenigszins lageren dollarkoers.

	9 Aug.	12 Aug.	15 Aug.	Rijzing of daling.
American Car & Foundry ..	160	160	160	
Anaconda Copper	91 ³ / ₁₆	91	91 ⁷ / ₈	+ ¹ / ₁₆
Un. States Steel Corp.	94 ⁹ / ₁₆	93 ¹ / ₂	94 ¹ / ₂	- ¹ / ₁₆
Atchison Topeka	107 ¹ / ₂	107	107 ¹ / ₄	- ¹ / ₄
Southern Pacific	97 ¹ / ₂	96	96	- 1 ¹ / ₂
Union Pacific	151	150 ¹ / ₄	150 ³ / ₈	- ⁵ / ₈
Int. Merc. Marine orig. Com.	14 ¹ / ₈	13 ¹ / ₂	14	- ¹ / ₈
" " " „prefs.	63 ¹ / ₂	58 ¹ / ₄	58 ¹ / ₄	- 5 ¹ / ₄

De goldmarkt is iets stroever geworden; prolongatie $\frac{1}{4}$ pCt.

GOEDERENHANDEL.

GRANEN.

Tot onze spijt kwam het wekelijksch overzicht van onzen medewerker niet tijdig in ons bezit. De gebruikelijke staat viudt men op de volgende bldz.

SUIKER.

Volgens F. O. Licht was de weersgesteldheid der beide laatste weken over het algemeen niet gunstig voor de ontwikkeling der suikerbieten, doch zal het intusschen ingetredene regenachtige weder, mits van langeren duur, in Duitschland en Tsjecho-Slowakye een groot gedeelte van den tegenwoordigen achterstand weer kunnen goed maken. Het is thans vrijwel zeker dat in Duitschland met 1 October de „Zwangsbewirtschaftung” van suiker opgeheven zal worden.

In Frankrijk zijn ten gevolge van de droogte de uitzichten voor een derde van den oogst slecht, terwijl van de resterende 2 derde een matige opbrengst verwacht mag worden bij spoedige doordringende neerslagen.

In Nederland is de stand van het gewas over het algemeen bevredigend, terwijl in enkele districten van België over schade, ontstaan door de droogte, geklaagd wordt.

In Engeland overtrof de consumptie in de maand

Noteringen.

Data	Chicago			Buenos Ayres		
	Tarwe Aug.	Mats Sept.	Haver Sept.	Tarwe Sept.	Mats Sept.	Lijnzaad Sept.
13 Aug.'21	124 1/4 ¹⁾	56 3/8	35 1/2	18,60 ¹⁾	9,05	22,50 ²⁾
6 ,, '21	119 3/4 ²⁾	56 3/4	36 3/4	18,50 ³⁾	8,95	23,05
13 Aug.'20	226,—	149,—	72 1/8	23,50 ³⁾	9,55	25,50
13 Aug.'19	226,—	181 1/8	76 1/8	17,70	10,60	38,60
13 Aug.'18	226,—	162 1/8	68 1/2	11,10 ³⁾	6,10 ³⁾	25,55 ³⁾
20 Juli '14	82 ¹⁾	56 3/8 ¹⁾	36 1/2 ¹⁾	9,40 ²⁾	5,38 ²⁾	13,70 ²⁾

¹⁾ per Dec. ²⁾ per Sept. ³⁾ per Aug.

Locoprijzen te Rotterdam/Amsterdam.

Soorten	15 Aug. 1921	8 Aug. 1921	13 Aug. 1920
Tarwe*	19,50	20,—	37,50
Rogge (No. 2 Western) ¹⁾	18,50	19,—	32,—
Mais (La Plata)	225,—	238,—	380,—
Gerst (48 lb. malting) .. ²⁾	294,—	300,—	445,—
Haver (38 lb. white cl.) .. ¹⁾	15,—	16,—	24,—
Lijnkoeken (Noord-Ameri- ka van La Plata-zaad) ³⁾	190,—	196,—	250,—
Lijnzaad (La Plata).... ⁴⁾	460,—	510,—	790,—

¹⁾ p. 100 K.G. ²⁾ p. 2000 K.G. ³⁾ p. 1000 K.G. ⁴⁾ per 1960 K.G. ⁵⁾ n.o. ⁶⁾ NE 2 Hard/Red Winter Wheat.

AANVOEREN in tons van 1000 K.G.

Artikelen.	Rotterdam			Amsterdam			Totaal	
	8-13 Aug. 1921	Sedert 1 Jan. 1921	Ooreenk. tijdoak 1920	8-13 Aug. 1921	Sedert 1 Jan. 1921	Ooreenk. tijdoak 1920	1921	1920
Tarwe	31.111	809.522	285.234	402	12.412	95.521	821.934	380.755
Rogge	1.187	88.546	56.105	—	325	515	88.871	56.620
Boekweit	—	3.500	2.825	—	500	—	4.000	2.825
Mais	10.752	561.829	209.367	3.454	47.861	36.779	609.690	246.146
Gerst	444	150.898	18.907	—	6.398	918	157.296	19.825
Haver	792	48.605	20.178	722	1.876	—	50.481	20.178
Lijnzaad	4.415	78.676	25.675	9.292	62.751	9.798	141.427	35.473
Lijnkoek	2.356	74.858	26.296	1.250	16.620	1.406	91.478	27.702
Tarwemeel	815	33.085	19.181	—	1.070	—	34.155	19.181
Andere meelsoorten	76	25.928	8.542	—	1.263	100	27.191	8.642

Juli die van alle voorafgaande maanden sedert Mei 1919, hetgeen hoofdzakelijk een gevolg is van het heete weer en natuurlijk ook verband houdt met de thans aanmerkelijk lagere prijzen. De Board of Trade statistiek over Juli luidt:

	Juli 1921	Juli 1920	Jan.-Juli 1921	Jan.-Juli 1920
Import rietsuiker	55.236	89.814	542.010	793.562
„ biet „	—	—	—	—
„ geraffineerd ..	79.319	7.333	284.241	106.427
Totaal	134.555	97.147	826.251	899.989
Voorraad in Entrepot ..	327.700	401.650	—	—
„ „ Raffinader ..	19.450	31.200	—	—
Productie ..	73.493	72.064	476.958	457.826
Binnenlandsch verbruik	156.076	87.545	814.837	716.511
Totale export	550	2.176	2.013	6.522

De zichtbare voorraden bedragen volgens F. O. Licht:

	1921	1920	1919	tons
Duitschland 1 Juni	368.177	248.148	637.888	tons
Tsjecho Slowakye 1 Juni	309.701	188.551	280.000*	„
Frankrijk 1 Juni	110.471	92.702	10.352	„
Nederland 15 Juli	40.856	32.340	38.881	„
België 1 Juli	60.149	41.695	39.093	„
Engeland 1 Juli	414.076	455.678	423.173	„

	1921	1920	1919	tons
Totaal in Europa	1.303.430	1.059.114	1.429.387	tons
V. S. v. N. A. 28 Juli '21	119.070	82.279	58.903	„
Cuba, alle hav. 8 Aug. '21	1.375.000	369.571	1.002.794	„

Totaal .....

*) Raming.
Op de verschillende suikermarkten hield de in de laatste weken getoonde kooplust geheel op en brokkelden prijzen bij eene over het algemeen lustelooze stemming af.

Op de Amerikaanse markt bleef de notering voor spot centrifugals onveranderd 4,86 cts., terwijl de noteringen op de termijnmarkt terugliepen tot 3,11 c. voor Sept., 3,03 c. voor Oct., 2,90 c. voor Dec., 2,81 c. voor Jan. Verdere afdoeningen van Cubasuiker hadden niet plaats.

De laatste Cuba-statistiek luidt:

	1921	1920	1919	tons
Weekontvangst t. 6 Aug.	20.000	30.086	29.189	tons
Tot. ontv. 1 Dec. '20-6 Aug.	3.032.000	3.400.086	3.569.189	„
Werkende fabrieken	4	5	6	„
Weekexport tot 6 Aug. ...	65.000	44.383	50.534	„
Tot. exp. 1 Jan.-6 Aug. ...	1.665.000	3.316.493	2.510.159	„
Totale voorraad 6 Aug. ...	1.375.000	369.571	1.002.794	„

Op Java volgde op de haussebeweging der twee laatste weken eene reactie. De tweede hand is in de verkoopende lijn tot lagere prijzen, doch kwamen er slechts kleine transacties tot stand, het laatst werd voor Superieur f 14,— e.k. betaald. Intusschen neemt de maaltijd een ongestoord verloop. Het oogsten is bij sommige ondernemingen ietwat vertraagd.

Op de markt hier te lande was de handel op korten termijn eenigszins geanimeerd en vroegen verkoopers van Augustus en September levering hoogere prijzen. Later werd de stemming flauwer; verkoopers per September f 32%, December f 24%.

NOTEERINGEN.

Data	Amsterdam per loopende maand	Londen		New York 96 p Ct. Centrifugals
		Tates Cubes No. 1	Amer. Granulated c.t.f.	
		White Java f.o.b. per Aug./Sept.	Aug./Sept.	
10 Aug. '21	f 35 3/4	Sh. 65/-	Sh. 21/-	\$ cts. 4,86
3 ,, '21	„ 34 3/4	64/-	22/6	4,86
10 Aug. '20	—	116/-	92/-	15,—
10 Aug. '19	—	64/9	55/-	7,28
11 Juli '14	„ 11 1/2	18/-	—	3,26

KATOEN.

Notering voor Loco-Katoen.
(Middling Uplands).

	15 Aug. '21	8 Aug. '21	1 Aug. '21	16 Aug. '20	15 Aug. '19
New York voor Middling ..	13,05 c	13,20 c	12,90 c	36,50 c	31,50 c
New Orleans voor Middling	12,01 c	12,13 c	11,75 c	34,50 c	30,88 c
Liverpool voor Fy Middling	8,91 d ¹⁾	8,94 d ²⁾	8,33 d ³⁾	28,08 d	19,— d

¹⁾ 12 Aug. 1921. ²⁾ 5 Aug. 1921. ³⁾ 30 Juli 1921.

Ontvangsten in- en uitvoeren van Amerikaansche havens.
(In duizendtallen balen).

	1 Aug. '21 tot 12 Aug. '21	Ooreenkomstige perioden	
		1919-1920	1918-1919
Ontvangsten Gulf-Havens..	98	39	84
„ „ Atlant. Havens	48	10	98
Uitvoer naar Gr. Brittannië	15	13	147
„ „ 't Vasteland.	119	28	117
„ „ Japan etc...			
Voorraden in duizendtallen	12 Aug. '21	13 Aug. '20	15 Aug. '19

Amerik. havens	1316	717	1053
Binnenland	1074	758	683
New York	156	33	84
New Orleans	437	213	322
Liverpool	1061	977	742

KOFFIE.

(Mededeeling van de Makelaars G. Duuring & Zoon, Kolff & Witkamp en Leonard Jacobson & Zonen).

Noteeringen en voorraden.

Data	Rio		Santos		Wisselkoers
	Voorraad	Prijs No. 7	Voorraad	Prijs No. 4	
13 Aug. 1921	1.367.000	12.250	2.996.000	14.800	8 ³ / ₁₆
6 „ 1921	1.383.000	12.325	3.024.000	14.800	8 ³ / ₁₆
30 Juli 1921	1.351.000	12.525	2.932.000	15.000	8 ¹ / ₈
13 Aug. 1920	348.000	8.250	1.721.000	11.200	13 ¹ / ₁₆

Ontvangsten.

Data	Rio		Santos	
	Afgelopen week	Sedert 1 Juli	Afgelopen week	Sedert 1 Juli
13 Aug. 1921....	93.000	585.000	181.000	1.099.000
13 Aug. 1920....	55.000	349.000	295.000	1.131.000

COPRA.

De markt was deze week bij voortdurend zeer flauw gestemd, en is het aanbod van termijnen zeer ruim.

Voor stoomend blijft regelmatig vraag bestaan, en is het aanbod daarvan momenteel nog gering.

Wij noteeren:

Java f.m.s. stoomend	f 42,25
„ „ Augustus/September	„ 40,75
„ „ Augustus/October	„ 40,25
„ „ October/December	„ 40,—

alles naar Holland/Hamburg/Bremen.
15 Augustus 1921.

RUBBER.

Gedurende de afgelopen week was de markt zeer kalm met weinig zaken, terwijl de prijzen wederom iets terugliepen.

De noteeringen zijn: einde voorafgaande week:

Prima Crêpe loco	47 ¹ / ₂ c.	49 ¹ / ₂ c.
„ „ Aug./Sept.	48 „	50 „
„ „ Oct./Dec.	51 „	51 ¹ / ₂ „
Smoked Sheets loco	45 ¹ / ₂ „	47 „
„ „ Aug./Sept.	46 „	47 ¹ / ₂ „
„ „ Oct./Dec.	48 ¹ / ₂ „	48 ¹ / ₂ „

15 Augustus 1921.

HUIDEN.

Bericht van de firma Grisar & Co.

Exotische huiden: Markt onveranderd vast, ofertes van passende waar ontbreken.

Java markt: Kalm. Duitsland, dat tot 1914 de voornaamste koper was, interesseert zich weinig meer voor O.-I. huiden.

Inlandsche huiden: De veilingen van Amsterdam en Maastricht brachten hogere prijzen, vooral voor kalfsvellen en paardehuiden. Berlijn en andere Deutsche veilingen gaven voor de meeste soorten rijzing. Huiden zijn nog beneden de prijzen van 1914. Kalfsvellen zijn reeds daarboven.

Looistoffen: Zeer vast en met veel vraag. Mimosa loco noteert tot £11,10, op levering £11,—. Quabracho £25,—.

Rotterdam, 13 Aug. 1921.

METALEN.

Loco-Noteeringen te Londen:

Data	Ijzer Cleo. No. 3	Koper Standard	Tin	Lood	Zink
15 Aug. 1921..	nom.	70.—	155.7/6	23.12/6	25.10/-
8 „ 1921..	nom.	70.—	161.15/-	23.15/-	25.15/-
17 Aug. 1920..	nom.	94.2/6	274.12/6	35.3/6	41.—
18 Aug. 1919..	nom.	101.17/8	271.10/-	25.—	40.10/-
20 Juli 1914..	51/4	61.—	145.15/-	19.—	21.10/-

VERKEERSWEZEN.**SCHEEPVAART.**

Veertiendaagsch overzicht.

Sinds ons laatste overzicht zijn de vrachten alom weer iets gedaald. Zoodra de bunkerprijzen dalen, ziet men onmiddellijk de vrachten vallen, wel een bewijs van de scherpe concurrentie op de vrachtenmarkt. Elke verlaging van

bunkerprijzen en gages komt onmiddellijk den bevrachter resp. den consument ten goede.

Van de Northern range kwamen nog geen bevrachtingen van graan tot stand, doch van Montreal en de Gulf was de bevrachting tamelijk levendig. Door het groote aanbod van ruimte worden de vrachten desniettemin steeds lager. Van Montreal naar U.K. wordt 5/9 per quarter betaald, terwijl naar Antwerpen/Hamburg range tegen 24 cent Canadeesch per 100 lbs. wordt afgesloten. L.I. Zaterdag was de tendens echter iets hooger.

De vracht voor zwaar graan van de Gulf naar U.K./Cont. bedroeg 6/6 per qr., terwijl de vracht naar Antwerpen/Hamburg range 24 cent Amerikaansch was.

Enkele steenkolenbevrachtingen van Hampton Roads naar de Middellandsche Zee kwamen tot stand op basis van \$4,50 naar West Italië en \$4,75 naar de Adriatische Zee of Griekenland.

De vracht van de Northern Range naar La Plata bedroeg ongeveer 21/-, terwijl voor Amerikaansche rekening tegen plm. \$4,— is afgesloten.

De vraag naar ruimte van La Plata blijft zeer gering. De vracht is nominaal voor Sept. aflading 40/-, terwijl bevrachters spreken van 37/6. Ook hier was l.I. Zaterdag iets meer belangstelling en kwamen vrachten tot stand voor October aflading op 38/9; voor 20 Aug./15 Sept. ligg. dagen werd 42/6 betaald.

Ook in het Oosten worden de vrachten iets lager. Bombay noteert 32/6 on deadweight, terwijl Australië tot 72/6 betaalt voor October/November aflading naar het Vereenigd Koninkrijk. Deze laatste vracht is sinds ons laatste overzicht eerst opgelopen tot 75/-.

Ook van de Donau zijn de vrachten lager op basis van 27/6 voor zwaar graan.

De uitgaande vrachten van Engeland voor steenkolen blijven varieeren. De vraag naar ruimte is betrekkelijk goed, doch het aanbod overtreft de vraag. Voor booten van 5 a 6000 ton is het lastig een vracht te krijgen, tenzij tegen een heel laag cijfer naar La Plata.

GRAAN.

Data	Petrograd Londen/R'dam	Odessa Rotterdam	Atl. Kust Ver. Staten		San Lorenzo	
			Rotterdam	Bristol Kanaal	Rotterdam	Engeland
8-13 Aug. 1921	—	—	5/10	5/10	42/-	42/-
1-6 „ 1921	—	—	5/6	5/6	—	46/3
9-14 Aug. 1920	—	—	11/-	11/-	85/-	85/-
11-16 Aug. 1919	—	—	f 90.— ¹⁾	8/6 ²⁾	210/-	200/-
Juli 1914	11 d.	7/3	1/11 ¹ / ₄	1/11 ¹ / ₄	12/-	12/-

KOLEN.

Data	Cardiff				Oostk. Engeland	
	Bordeaux	Genoa	Port Said	La Plata Rioler	Rotterdam	Gothenburg
8-13 Aug. 1921	8/6	—	16/6	14/6	6/9	—
1-6 „ 1921	8/5	—	16/6	14	7/4	10/-
9-14 Aug. 1920	20/-	—	32/6	—	17/6	—
11-16 Aug. 1919	54/- ³⁾	—	47/6	40/-	f 10,—	Kr. 30—
Juli 1914	fr. 7,—	—	7/3	14/6	3/2	4/-

¹⁾ Per ton stukgoed. ²⁾ Voor Britsche schepen.

³⁾ Voor neutrale schepen onder geallieerde timecharter.

RIJNVAART.

Week van 8 tot 15 Augustus 1921.

In de afgelopen week was er meer dan voldoende scheepsruimte voorhanden. Vrachten en sleeploonen bewogen zich derhalve op een laag peil. De ertsvracht bedroeg 45 tot 40 cents per last bij 1/4 lostijd, terwijl het sleeploon tusschen het 60 en 50 cents tarief varieerde.

De vracht van exporokolen van de Ruhrhavens naar Rotterdam bleef met 80 cents per ton met vrij sleepen genoteerd.

De scheepsruimte van de Ruhrhavens naar Mannheim werd in daghuur aangenomen en bedroeg deze 40 pf. per ton.

De staking der machinisten en stokers op de Bovenrijnsche booten is inmiddels verlopen, hetgeen waarschijnlijk wel in verband zal staan met de veranderde temperatuur.

De waterstand was in de afgelopen week nog laag, zoodat slechts zeer vlotgaande sleepbooten den Bovenrijn konden bevaren. Cauber Pegel wees einde der week Mtr. 1,07 aan.

DE TWENTSCHE BANK

AMSTERDAM - ROTTERDAM - 's-GRAVENHAGE - DORDRECHT - UTRECHT - ZAANDAM

Maandstaat op 30 Juli 1921

DEBET

Aandeelhouders nog te storten 90 pCt. op aandelen B, waarvoor effecten gedeponereerd	f	1.784.700,—
Deelneming in de firma's:		
B. W. BLIJDENSTEIN & Co., te Londen;		
B. W. BLIJDENSTEIN Jr., te Enschede;		
LEDEBOER & Co., te Almelo, f 7.503.125,—, waarvoor in geld gestort		5.953.125,—
waarvoor effecten gedeponereerd	f	1.550.000,—
Deelneming in beviende Bankinstellingen .... f 7.342.265,24, waarvoor in geld gestort		5.638.565,24
waarvoor effecten gedeponereerd		1.703.700,—
Effecten van Aandeelhouders gedeponereerd bij beviende instellingen		3.000.000,—
ten eigen gebruike		36.296.850,—
		42.550.550,—
Kassa, Wissels en Coupons		53.011.813,24
Nederlandsche Schatkistbiljetten en Schatkistpromessen		36.379.217,27
Saldo's bij Bankiers:		
beschikbaar voor eigen gebruik	f	3.770.201,58½
voor rekening van derden		22.999.141,59
		26.769.343,17½
Prolongatiën gegeven		12.721.180,—
Eigen Effecten en Syndicaten		6.999.552,88½
Credietvereniging	f	73.926.736,35
Af: loopende Promessen		15.944.000,—
		57.982.736,35
Voorschotten tegen Onderpand of Borgtocht en Saldi Rek. Crt. f 68.533.311,31		3.785.000,—
Af: loopende Promessen		64.748.311,31
		2.322.229,99
Voorschotten op Consignatiën		3.966.700,28
Gebouwen		
		Totaal .....
	f	320.828.024,74

CREDIT

Kapitaal	f	35.500.000,—
Reservefonds		7.922.057,06
Buitengewone Reserve		1.000.000,—
Waarborgfonds Credietvereniging		6.354.975,—
Reserve Credietvereniging		4.039.566,77
		54.816.598,83
Aandeelhouders voor gedeponereerde effecten als waarborg voor 90 pCt. storting op aandelen B .... f 1.784.700,—		40.765.850,—
in Leen-Depôt		42.550.550,—
Zieken- en Pensioenfondsen		1.317.144,51
Deposito's		46.708.394,32½
Prolongatie-Deposito's		2.133.100,—
Saldo's te ontvangen en te leveren fondsen		1.077.853,88½
Saldi Rekeningen Courant	f	104.631.031,55½
" " " voor gelden in het Buitenland		22.999.141,59
" " " Credietvereniging		7.353.131,41½
		134.983.304,56
Beleeningen en Daggeld genomen		600.000,—
De Nederlandsche Bank		1.548.120,81
Te betalen Wissels		32.243.890,86
Diverse Rekeningen		2.849.066,96
		Totaal .....
	f	320.828.024,74